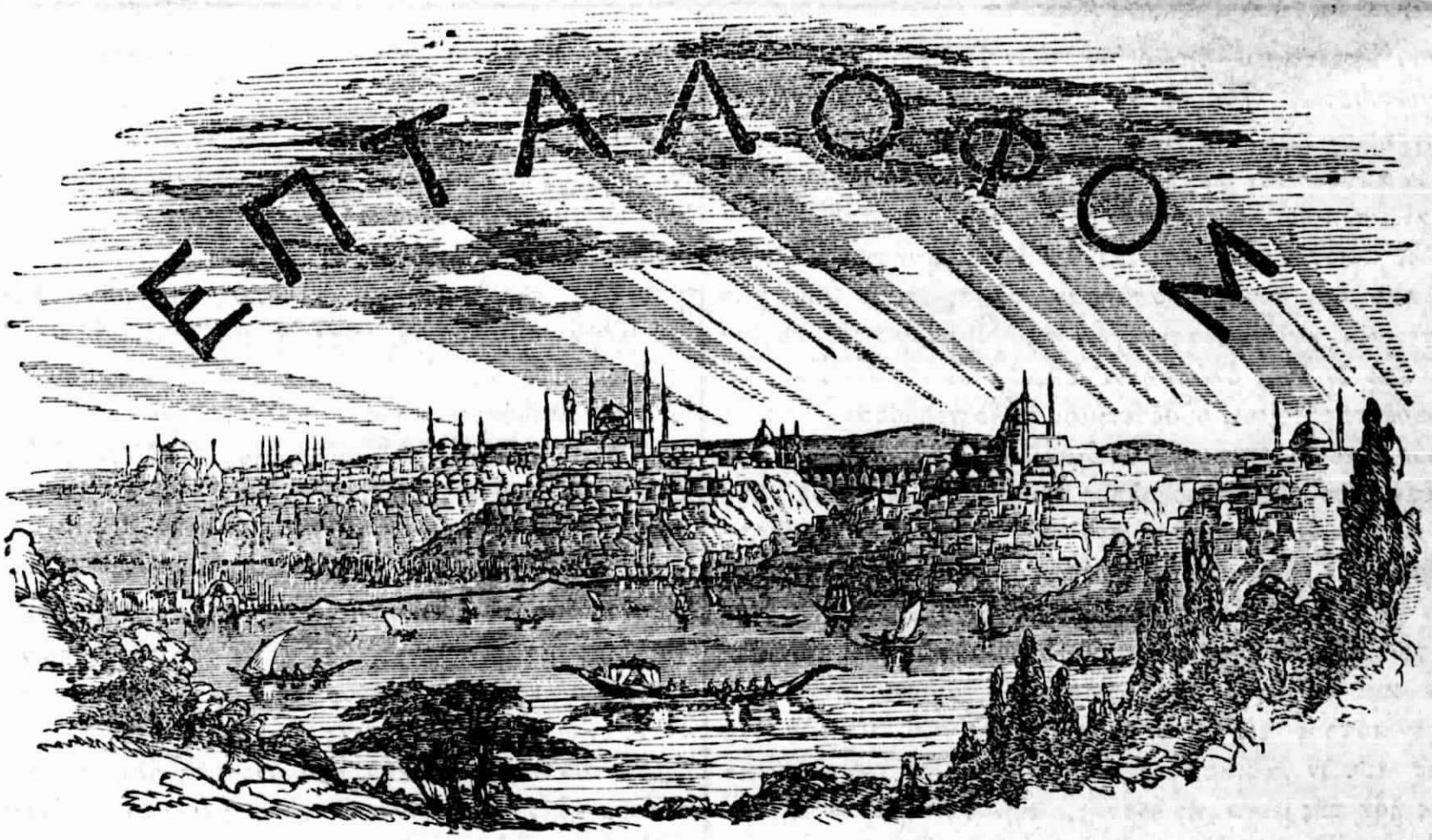

29 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1864. ΕΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ. ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 39.

ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ.

ΕΣΥΣΤΗΘΗΣΑΝ οἱ μεγάλοι οὗτοι ἀγῶνες ἐν Ὀλυμπίᾳ κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς τῶν ἀρχαίων χρόνους, οἵτινες ὀρθῶς παραλληλίζονται πρὸς τὴν τῶν ἱπποτῶν (schevaliers) ἐποχὴν τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν τοῦ μεσαιῶνος. Παρατρέχοντες δὲ περὶ τῆς συστάσεως αὐτῶν τὰ μυθολογικώτερα, ἀπαντῶμεν πρῶτον τὸν Ἴφιτον μετὰ τοῦ νομοθέτου τῆς Σπάρτης Λυκούργου καθιδρυτὴν τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, καὶ ἔπειτα μετὰ διακοπὴν κάποιον Κόροιβον πρῶτον Ὀλυμπιονίκην εἰς τὰ 776 πρ. Χ. Ἔκτοτε δὲ ἐξηκολούθησαν οἱ ἀγῶνες οὗτοι ἀδιακόπως μέχρι τῆς τετάρτης μ. Χ. ἑκατονταετηρίδος, ὅτε ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου κατεπαύθησαν· ὅθεν διήρκεσαν ἄνευ διακοπῆς ὑπὲρ τὰ χίλια ἔτη.

Ἦσαν δὲ οἱ ἀγῶνες οὗτοι τριπλοῖ, γυμνικοὶ καὶ ἱππικοὶ καὶ μουσικοί. Καὶ γυμνικοὶ μὲν ἐλέγοντο ἡ σταδιοδρομία, (τρέξιμον ἐν τῷ σταδίῳ) — τὸ δὲ στάδιον εἶχεν ἑξακοσίων ποδῶν μῆκος, ἤτοι τριῶν λεπτῶν τῆς ὥρας· — ἡ πάλη, ἡ πυγμή, ὁ δίσκος, τὸ ἅλμα· καὶ πάντα ταῦτα ἠγωνίζοντο γυμνοί. Ἱππικοὶ δὲ ἀγῶνες ἦσαν αἱ ἱπποδρομίαι καὶ αἱ διάφοροι ἁρματηλασίαι· οἱ δὲ μουσικοὶ ἦσαν ποιήσεως καὶ λογογραφίας καὶ κυρίως μουσικῆς ἀγῶνες. Ἅπαντες δὲ ἐτελοῦντο πρὸς τιμὴν τοῦ ὑπάτου τῶν θεῶν, τοῦ Ὀλυμπίου Διός, ἀνὰ πᾶσαν πενταετίαν κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα, ἀρχόμενοι τὴν ἑνδεκάτην τῆς ἱερομηνίας καὶ περατούμενοι τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ. Ἐγίνοντο δὲ ἐντὸς τερπνοτάτης καὶ ἀμφιρρύτου κοιλάδος τῆς χώρας Ὀλυμπίας, κειμένης ἐν Ἤλιδι τῆς Πελοποννήσου.

Ἡ κοιλὰς αὕτη εἶνε σήμερον ἐρημία· καὶ πρὸς βορρὰν μὲν καὶ ἀνατολὰς ἀποκλείεται ἀπὸ τὰς ἐκτεταμένας ὑπορείας τοῦ ἀρχαίου Ἐρυμάνθου ὄρους, (τὰ σήμερον βουνὰ τοῦ Λάλα,) πρὸς δὲ μεσημβρίαν διαβρέχεται ὑπὸ τοῦ μεγαλητέρου ποταμοῦ τῆς Πελοποννήσου, τοῦ Ἀλφειοῦ (νῦν Ρουφιά), πρὸς δὲ δυσμὰς ὑπὸ μικροτέρου ποταμοῦ, τοῦ Κλαδέου, εἰσβάλλοντος εἰς τὸν Ἀλφειόν. Ἐντὸς τῆς ἐκτεταμένης ταύτης καὶ οὕτω θαυμαστῆς κοιλάδος, τῆς ὑπὸ ὀρέων καὶ ποταμῶν ἀποκεκλεισμένης καὶ οἱονεὶ ἀφιερωμένης τῷ θεῷ, ἔκειτο ὁ περιβόητος ναὸς τοῦ Διὸς μετὰ τοῦ θεοπρεποῦς ἐκείνου ἀγάλματος τοῦ Ὀλυμπίου Διός, ὅπερ εἰργάσθη ὁ μεγαλοφυὴς Φειδίας, καὶ ὅπερ ἦν τὸ ἀριστούργημα τῆς ἀνεφίκτου πλαστικῆς τῶν ἀρχαίων τέχνης, καὶ ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου κατεκυριεύετο ὁ ἄνθρωπος (προσκυνητὴς Ἕλλην) ὑπὸ ἀμυθήτου σεβασμοῦ καὶ ταπεινώσεως. Πλησίον δὲ τοῦ ναοῦ ἔκειτο τὸ στάδιον, ὅπου ἐτελοῦντο οἱ γυμνικοὶ ἀγῶνες, καὶ παρὰ τὸ στάδιον ἐξετείνετο πλαγίως ὁ ἱππόδρομος, πέριξ δὲ πολλὰ ἄλλα οἰκοδομήματα ἱερά, κατὰ τὸ ἱερὸν ἄλσος τοῦ ναοῦ, τὸν Ἄλτιν. Ἐνταῦθα λοιπὸν συνήρχοντο πανταχόθεν τῆς Ἑλλάδος πανηγυρισταὶ καὶ ἀθληταί, πᾶσα δὲ σημαντικὴ Ἑλληνικὴ πόλις ἔπεμπε θεωρίαν ἢ πρεσβείαν, ἵνα συνεορτάσῃ δι' αὐτῶν τὴν μεγάλην ἐκείνην ἐθνικὴν ἑορτὴν, καὶ θεᾶται τοὺς ἀγῶνας τῶν συμπολιτῶν ἐν τῷ κοινῷ τῶν Ἑλλήνων. Καὶ τοιουτοτρόπως ἐκεῖ ὁ Ἀθηναῖος συνήντα τὸν Σπαρτιάτην, ὁ Βοιωτὸς τὸν Κορίνθιον καὶ ὁ Ἀσιανὸς Ἕλλην τὸν Ἕλληνα τῆς μεγάλης λεγομένης Ἑλλάδος. Ἐκεῖ συνηντῶντο πολλοί, καὶ ποιηταὶ καὶ φιλόσοφοι καὶ ῥήτορες καὶ λογογράφοι καὶ ἀριστοτέχναι, καὶ τὴν ἱερὰν ἐκείνην πανήγυριν συχνὰ ἐπεσκέπτετο ὁ ἀθάνατος λυρικὸς ποιητὴς Πίνδαρος, καὶ ἐκεῖθεν πολλάκις ἐνεπνέετο τὰς ἀθανάτους αὐτοῦ Ὠδάς, ὡς καὶ ὁ ἀντίζηλος αὐτοῦ Σιμωνίδης· ἐκεῖ ἐπανηγύρισεν ὁ Πλάτων, ὁ Εὐριπίδης, ὁ Σοφοκλῆς, καὶ ἠγωνίσθη ὁ Ἡρόδοτος. Ἀλλ' οἱ ἀθληταί, οἱ μέλλοντες νὰ ἀγωνισθῶσιν ἀγῶνα τινὰ, ἐπορεύοντο ἤδη πρὸ μηνῶν εἰς Ὀλυμπίαν· ἅμα δὲ ἐλθόντες, παρουσιάζοντο ἐνώ-

πιον τοῦ ὑπερτάτου συνεδρίου τῶν Ἑλλανοδικῶν, ἤτοι τῶν ἀγωνοθετῶν· ἦτο δὲ τὸ συνέδριον τοῦτο τὸ ἀνώτατον κριτήριον περὶ τῆς νίκης τῶν ἀγωνιζομένων, ἀντιπροσωπεῦον αὐτὸν τὸν μέγαν ὅρκιον Δία. Ἐχρεώστουν δὲ οἱ ἀθληταὶ ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου τούτου νὰ ἀποδείξωσιν ἐναργῶς, πρῶτον μὲν ὅτι ἐλεύθεροι καὶ γνήσιοι Ἕλληνες ἦσαν, καὶ ὅτι προεγυμνάσθησαν τὰ τακτικὰ ὑπὸ τῶν παιδοτριβῶν καὶ γυμνασιαρχῶν προγυμνάσματα, τοὐλάχιστον ἐπὶ ἓν ἔτος ὁλόκληρον· ἔπειτα δὲ ὅτι δὲν εἶνε ἀσεβεῖς, οὐδὲ παράνομοι, οὐδὲ ἄτιμοι, οὐδὲ προδόται τῶν κοινῶν, οὐδὲ ἔχουσι διαφορὰς μὲ ὁμογενεῖς Ἕλληνας, ἀλλ' ὅτι εἰσὶν ἀμέμπτου καὶ προσφιλοῦς διαγωγῆς· μετὰ δὲ ταῦτα προεγυμνάζοντο αὖθις πρὸ τῆς ἑορτῆς τοὺς μέλλοντας ἀγῶνας. Γενομένων δὲ πάντων τούτων καὶ ἐπικυρωθέντων δι' ὅρκου, τότε πλέον ἐκήρυττεν ὁ κήρυξ τὰ ὀνόματα τῶν ἀθλητῶν καὶ τῶν πατέρων αὐτῶν καὶ τῶν πατρίδων καὶ τοὺς ἀγῶνας, οὓς ἔμελλον ἀγωνισθῆναι, καὶ περιῆγεν αὐτοὺς εἰς τὸ πλῆθος τῶν θεατῶν, μήπως εἴχέ τις κατ' αὐτῶν νὰ κατηγορήσῃ τι. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπιστάσης ἤδη τῆς μεγάλης ἑορτῆς, τὴν 11 ἡμέραν τῆς ἱερομηνίας, μόλις τοῦ ἡλίου ἀνατείλαντος, ἐγίνετο πρῶτον ἡ νόμιμος τελετὴ καὶ θυσία καὶ ἔθυον Διὶ Ὀλυμπίῳ, καὶ τότε ἠνοίγετο πλέον τὸ στάδιον· καὶ Ἑλλανοδίκαι περιβεβλημένοι πορφύραν κατελάμβανον τὰς ἀνωτέρω θέσεις των ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτου ἡμικυκλίου, ὅπου εἰσήρχοντο διὰ κρυπτῆς εἰσόδου, καὶ συγχρόνως ἅπαν τὸ ἄπειρον πλῆθος τῶν πανηγυριζόντων ἐκάθητο ἀμφοτέρωθεν τοῦ σταδίου θεωροῦν. Ἑτοιμοι δὲ οἱ ἀθληταὶ ὑπὸ τὰ ὄμματα χιλιάδων θεατῶν, καὶ ἀληθῶς εἰπεῖν τοῦ Πανελληνίου, ἐξ ἀφετηρίας πεσούσης τῆς ὕσπληγγος, κατὰ πρῶτον ἠγωνίζοντο μὲ ἅμιλλαν τὸν δρόμον (τὸ τρέξιμον), εἶτα τὸν δίαυλον, (διπλοῦν δρόμον), εἶτα δόλιχον, κατόπιν τὴν πάλην καὶ τὰ ἄλλα ἀγωνίσματα. Καὶ ταῦτα μὲν τὴν πρώτην ἡμέραν· αἱ δὲ ἱπποδρομίαι καὶ ἁρματηλασίαι ἐγίνοντο τὴν δευτέραν ἡμέραν, καὶ κατόπιν οἱ μουσικοὶ ἀγῶνες· τὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας ἐτελοῦντο διάφοροι πομπαὶ καὶ ἱεροπραξίαι, καὶ τελευταῖον ἐγίνετο ἡ στεφάνωσις τῶν νικητῶν κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον:

Μετὰ τοὺς ἀγῶνας, ἀποφανθέντων τῶν Ἑλλανοδικῶν περὶ τῆς νίκης, ἐπορεύοντο οἱ νικηταὶ μετὰ πομπῆς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ὀλυμπίου Διός, περιδεδεμένοι τὴν κεφαλὴν μὲ ταινίαν. Ἐκεῖ, ἐπὶ χρυσῆς τραπέζης πρὸ τοῦ ἀγάλματος τοῦ θεοῦ, ἔκειντο οἱ στέφανοι οἱ ἐκ κλάδου τῆς καλλιστεφάνου ἐλαίας· γενομένης δὲ τῆς προσευχῆς, ἐλάμβανεν ὁ Ἑλλανοδίκης ἀπὸ τῆς τραπέζης τὸν στέφανον, καὶ τὸν ἔθετεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ νικητοῦ. Ποία στιγμὴ ὑπερτάτης εὐδαιμονίας! ὁποίας ἀγαλλιάσεως ἀμυθήτου ἐπληροῦτο ἡ καρδία τότε! Ἀλλ' ἵνα γνωρίσῃ τις ὅτι ἡ Ὀλυμπιονικία ἐθεωρεῖτο ἄκρα εὐδαιμονία, πρέπει νὰ ἐνθυμηθῇ τὰς μεγάλας τιμάς, αἱ ὁποῖαι προσεφέροντο τοῖς Ὀλυμπιονίκαις πανταχόθεν. Διότι ἐν Ὀλυμπίᾳ μὲν οἱ Ἠλεῖοι παρεῖχον αὐτοῖς μέγα συμπόσιον ἐν τῷ ἑστιατορίῳ, ἀνήγειρον δὲ καὶ ἀνδριάντας αὐτῶν εἰς τὸ φυσικόν των μέγεθος, προσέτι κατεγράφοντο τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς τὸν πίνακα τῆς χρονολογικῆς ἀθανασίας, καὶ διεθρυλλοῦντο μετὰ δόξης ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα· ἐπιστρέφοντες δὲ οἴκαδε συνωδευμένοι ὑπὸ συγγενῶν καὶ συμπολιτῶν καὶ τῆς ἱερᾶς θεωρίας, ἀπέκτων πανταχοῦ τιμὰς καὶ δεξιώσεις. Καθὼς δ' ἐπλησίαζον εἰς τὴν πατρίδα, ἐξήρχοντο οἱ συμπολῖται καὶ ὑπεδέχοντο ἐν ᾠδαῖς καὶ παρατάξεσι τὸν Ὀλυμπιονίκην· καὶ, κατ' ἀρχαίαν συνήθειαν, κρημνίζοντες μέρους τοῦ τείχους, ἐκεῖθεν ὡς ἐνθριάμβῳ εἰσῆγον αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν ὥσπερ θεόν τινα, ἵνα μὴ εἰσέλθῃ διὰ τῆς κοινῆς πύλης. Διευθύνετο δὲ κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν ναὸν μεθ' ὅλης τῆς πομπῆς, καὶ ἐτελεῖτο θυσία. Εἶτα ἐγίνετο μέγα συμπόσιον, εἴτε ἐν τῷ κοινῷ ἑστιατορίῳ τῆς πόλεως εἴτε καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, ὅπου συνευωχοῦντο οἱ προκριτώτεροι πάντες, καὶ αἱ ἀρχαὶ καὶ οἱ φίλοι καὶ συγγενεῖς· ἐπὶ δὲ τοῦ συμποσίου ἐψάλλοντο ὑπὸ χοροῦ ἐκλεκτοῦ μετὰ μουσικῶν ὀργάνων ᾠδαὶ ἐπινίκιαι, οἵας πολλὰς ἐπόνησεν ὁ μέγας Πίνδαρος. Ἀλλ' αἱ τιμαὶ αὗται δὲν ἦσαν μόνον ἐφήμεροι, οὐδ' εἰς τὰς πρώτας ἡμέρας περιωρίζοντο· διότι ὁ Ὀλυμπιονίκης διετέλει ἀείποτε τιμώμενος καὶ διακρινόμενος, καὶ μετὰ τῶν εὐεργετῶν τῆς πόλεως συγκαταριθμούμενος· διὸ ἐν Ἀθήναις ἐδείπνει ἐν τῷ Πρυτανίῳ ἐξαιρέτου τιμῆς ἕνεκα. Ἡ δὲ πόλις, ἡ ἀναθρέψασα τὸν Ὀλυμπιονίκην, σεμνυνομένη ὅλη ἐπὶ τῇ νίκῃ τοῦ τέκνου αὐτῆς ἐνώπιον ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος, ἀνήγειρε καὶ ἀνδριάντας αὐτῶν ἐν ταῖς παλαίστραις καὶ τοῖς γυμνασίοις καὶ ἀλλαχοῦ· διότι πᾶσα ἡ δόξα καὶ αἱ τιμαὶ πᾶσαι, κατὰ τὸν ἰδιάζοντα χαρακτῆρα τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν πολιτειῶν, ἀντηνακλῶντο εἰς τὴν πατρίδα των καὶ ἀπεδίδοντο εἰς αὐτήν, καὶ τοῦτο ἦν ἀληθὴς εὐδαιμονία, ἣν ὀνητὸς ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς ἠξιοῦτο, ὅτι διὰ τῆς ἀνδρίας καὶ κοσμιότητος αὐτοῦ κατέσταινε τὴν πατρίδα περίβλεπτον εἰς ἅπαν τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, καὶ ἐνταῦτῳ φίλην καὶ εὐνοουμένην ὑπὸ τοῦ ὑπάτου τῶν θεῶν, τοῦ Διός.

Τοσαῦτα ἐν συντόμῳ περὶ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. Ὑπῆρχον δὲ καὶ ἄλλοι μεγάλοι ἀγῶνες, τὰ Πύθια καὶ τὰ Ἴσθμια καὶ τὰ Νέμεα, ὡσαύτως στεφανῖται· καὶ ἐκτὸς αὐτῶν κατὰ πόλεις καὶ κώμας πολλαχοῦ πολλοὶ ἄλλοι μικρότεροι ἀγῶνες καὶ πανηγύρεις, διότι, ὡς καὶ σήμερον, τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος εἶνε λίαν φιλέορτον.

Κ. Σ. Ξ.

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΠΑΡΑΣΗΜΑ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ.

Τὸ ἀρχαιότερον τῶν παρασήμων τῆς μεγάλης ταύτης Αὐτοκρατορίας εἶνε τὸ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου. Τὸ ὁμώνυμον ἱπποτικὸν τοῦτο τάγμα ἐσυστήθη ἐν Ῥωσσίᾳ τῷ 1698 ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Πέτρου τοῦ Μεγάλου, εἰς τιμὴν τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ῥώσσων. Τούτου τὸ παράσημον εἶνε σταυρὸς διὰ κυανοῦ σμάλτου ἐπικεχρισμένος, καὶ φέρων ἐγκεκολαμμένα ἐπὶ μὲν τῆς ἔμπροσθεν ἐπιφανείας εἰκόνα τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ἁγίου καὶ ἄνω αὐτῆς ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ σταυροῦ αὐτοκρατορικὸν στέμμα, ἐπὶ δὲ τῆς ὄπισθεν ἐπιφανείας ἀετὸν ἀναπεπταμένας ἔχοντα τὰς πτέρυγας, καὶ ἐπιγραφὴν Εὐσεβείας καὶ Πίστεως ἕνεκα, Ῥωσσιστὶ γεγραμμένην ὡς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου. Ἡ ταινία, διὰ τῆς ὁποίας κρεμᾶται ὁ σταυρὸς οὗτος, εἶνε κυανῆ τὸ χρῶμα ὡς ἡ τοῦ παρασήμου τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Εἰς τὰς ἐπισημοτάτας ὅμως τελετὰς ὁ ἱπ-

πότης τοῦ τάγματος τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου φέρει τὸ παράσημον ἀνηρτημένον ἀπὸ ἅλυσιν χρυσῆν, συγκειμένην ὑπὸ σταυρῶν καὶ στεμμάτων ἐναλλὰξ συγκεκολημμένων.

Ἡ ἀπονομὴ τοῦ παρασήμου τούτου θεωρεῖται ὡς ἐξοχωτάτη τιμὴ καὶ τεκμήριον μεγίστης πρὸς τὸν λαμβάνοντα βασιλικῆς εὐνοίας· διότι, ἐνῷ τὰ παράσημα τῶν ἱπποτικῶν ταγμάτων τοῦ Ἁγίου Βλαδιμήρου καὶ τῆς Ἁγίας Ἄννης ἐπιδαψιλεύονται ἀφειδῶς, τὸ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου σπανίως ἀπονέμεται εἰς ἄλλους ἀπὸ τοὺς τῆς Αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας. Οἱ ἡγεμονόπαιδες ἢ μεγάλοι Δοῦκες τῆς Ῥωσσίας κοσμοῦνται διὰ τοῦ παρασήμου τούτου μετὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἡ δὲ κατὰ καιρὸν Αὐτοκράτειρα λαμβάνει τὴν ἅλυσιν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπίσημον τελετὴν τῆς στέψεώς της. Ὥστε τὰ παράσημα τοῦ τάγματος τούτου θεωροῦνται ὡς τιμιώτατα πάντων τῶν ἄλλων καὶ λίαν ζηλωτά· διότι τὸ ἀνώτερον παράσημον τοῦ τάγματος τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τὸ ὁποῖον ἐν Ῥωσσίᾳ τιμᾶται τόσον, ὥστε οὐδ' αὐτὸς ὁ Αὐτοκράτωρ δύναται νὰ φέρῃ αὐτὸ ἐὰν δὲν κερδήσῃ αὐτοπροσώπως μάχην τινά, εἶνε κυρίως στρατιωτικὸν τάγμα.

2) Τὸ τῆς Ἁγίας Ἄννης. Τὸ ὁμώνυμον ἱπποτικὸν τάγμα, ὅπερ ἀνήκει σήμερον εἰς τὴν Ῥωσσίαν, ἀνῆκεν ἄλλοτε εἰς τὸ Δουκάτον τοῦ Ὀλστεῖν, συστηθὲν ἐκεῖ τῇ 3 Φεβρουαρίου 1735 ὑπὸ τοῦ Δουκὸς Καρόλου Φριδερίκου εἰς τιμὴν τῆς γυναικός του Ἄννης, θυγατρὸς Πέτρου τοῦ Μεγάλου, καὶ τῆς τότε βασιλευούσης Αὐτοκρατείρας Ἄννης Ἰβανόβνας. Ἀπὸ Ὀλστεῖν μετεβιβάσθη εἰς τὴν Ῥωσσίαν διὰ Πέτρου Θεοδώροβιτς τοῦ υἱοῦ τοῦ Δουκὸς Καρόλου, πρώτη δὲ ἡ Αὐτοκράτειρα Ἐλισάβετ ἀπένειμε τὰ παράσημα τοῦ τάγματος τούτου εἰς τὸν υἱὸν τοῦ στρατάρχου Σερεμετιὲχ τῷ 1742. Ἐξηκολούθησεν ὅμως ἐπί τινα χρόνον ἀκόμη νὰ θεωρῆται ὡς τάγμα ξένον, μέχρις ὅτου ὁ Αὐτοκράτωρ Παῦλος ἐκήρυξεν αὐτὸ Ῥωσσικὸν τῷ 1796.

Τὸ τάγμα τοῦτο εἶχε κατ' ἀρχὰς μίαν μόνην τάξιν ἐκ 15 ἱπποτῶν, ἀκολούθως ὅμως ὁ διοργανισμός του μετερρύθμισθη, καὶ σήμερον περιλαμβάνει τέσσαρας κλάσεις ἢ μᾶλλον πέντε, συναριθμουμένης καὶ κατωτέρας ἄλλης μετὰ ταῦτα προστεθείσης, εἰς τὴν ὁποίαν εἰσὶ δεκτοὶ καὶ στρατιῶται ἀνδραγαθήσαντες. Ἑκάστης τῶν κλάσεων τούτων τὰ παράσημα διακρίνονται ἀπὸ τὰ τῶν ἄλλων ὡς ἐκ τοῦ μεγέθους. Διακριτικὰ σημεῖα τοῦ τάγματος τούτου εἶνε σταυρὸς ἐσμαλτωμένος ἐρυθρὸς τὸ χρῶμα, φερόμενος δὲ διὰ ταινίας ὁμοίως ἐρυθρᾶς καὶ χρυσοκεντήτου. Ἡ πλὰξ φορεῖται εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ στήθους, ἐν μέσῳ δ' αὐτῆς ὁρᾶται σταυρὸς καὶ Λατινικὴ ἐπιγραφὴ Amantibus pietatem, justiam, fidem· ἤτοι, τοῖς ἀγαπῶσιν εὐσέβειαν, δικαιοσύνην, πίστιν.

3) Τάγμα τοῦ Ἁγίου Ἀλεξάνδρου Νέβσκη. Τὸ ἱπποτικὸν τοῦτο τάγμα συνέστη τῷ 1725 ἐπὶ Αἰκατερίνης τῆς Α', εἰς τιμὴν τοῦ δικαίου καὶ ἁγίου ἡγεμόνος τῆς Ῥωσσίας Ἀλεξάνδρου, βασιλεύσαντος τῷ 1252. Τὸ παράσημον αὐτοῦ εἶνε σταυρὸς ἐπιμιλτωμένος ἐρυθρὸς μὲ χρυσᾶ πτερύγια, ἡ δὲ βαστάζουσα αὐτὸν ταινία εἶνε χρώματος ἐρυθροῦ βαθέος.

4) Τάγμα τοῦ Ἁγίου Βλαδιμήρου. Εἰς μνήμην τοῦ πρώτου τούτου χριστιανοῦ ἡγεμόνος τῆς Ῥωσσίας, τοῦ ἐπικληθέντος Μεγάλου, ἡ Αὐτοκράτειρα Αἰκατερίνη Β' συνέστησε τῇ 22 Σεπτεμβρίου τοῦ 1782 ἔτους ἱπποτικὸν τάγμα πολιτικὸν καὶ στρατιωτικόν, διαιρούμενον εἰς τέσσαρας κλάσεις. Τὸ παράσημον τοῦ τάγματος τούτου εἶνε σταυρὸς ὀκτὼ ἀκτῖνας ἔχων, χρυσοῦς καὶ ἐπικεχρισμένος διὰ σμάλτου βαθέος κυανοῦ χρώματος, φερόμενος δὲ διὰ ταινίας ὁμοίως κοκκίνης, ἐχούσης νερὰ μελανοῦ χρώματος.

5) Τάγμα Ἁγίου Γεωργίου. Ἐπ' ὀνόματι τοῦ μεγαλομάρτυρος τούτου συνέστησεν ἐν Ῥωσσίᾳ ἱπποτικὸν τάγμα ἡ Αὐτοκράτειρα Αἰκατερίνη ἡ Β' τῷ 1769, πρὸς ἀμοιβὴν ἰδιαιτέραν τῶν στρατιωτικῶν πρὸς τὸ Κράτος ἐκδουλεύσεων. Τὸ τάγμα τοῦτο παρημελήθη ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Παύλου, ὁ Ἀλέξανδρος ὅμως ἀπένειμεν εἰς αὐτὸ τοιοῦτον ἀξίωμα, ὥστε ἔκτοτε τὰ παράσημά του λογίζονται ὡς ἡ μεγίστη τιμή, τὴν ὁποίαν στρατιωτικὸς δύναται νὰ λάβῃ ἐν Ῥωσσίᾳ. Διαιρεῖται δὲ τὸ τάγμα τοῦτο εἰς πέντε κλάσεις, οὐδεὶς δὲ δύναται νὰ λάβῃ παράσημον τῆς ἀνωτέρας κλάσεως, ἂν πρότερον δὲν ἀξιωθῇ τοῦ τῆς κατωτέρας. Αὐτὸς ὁ ἴδιος Αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος, ὅπως ὑψώσῃ τὴν ἀξίαν τῆς ἀμοιβῆς ταύτης, ἠρνήθη νὰ δεχθῇ τὸ παράσημον τῆς ἀνωτέρας κλάσεως, προσενεχθὲν εἰς αὐτὸν μετὰ τὴν ἐν ἔτει 1805 ἐκστρατείαν, ὡς μὴ διελθὼν τὰς κατωτέρας κλάσεις· ἔλαβε δὲ μόνον τὸ τῆς τετάρτης κλάσεως παράσημον, τὸ ὁποῖον ἦτο τότε τὸ κατώτατον, διότι ἡ πέμπτη κλάσις συνέστη τῷ 1807 ὑπὲρ τῶν ἀνδραγαθούντων ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν.

Οἱ ἀξιούμενοι τῶν παρασήμων τούτων λαμβάνουσι πρὸς τῇ τιμῇ καὶ συντάξεις χρηματικάς. Καὶ εἰς μὲν τοὺς ἀξιουμένους τῶν παρασήμων τῶν δύο ἀνωτέρων κλάσεων ἀπονέμεται σύνταξις 400 ἕως 700 ῥουβλίων· εἰς δὲ τοὺς ἀξιουμένους τοῦ παρασήμου τῆς γ' ἀπονέμονται 200 ῥούβλια, εἰς τοὺς τῆς δ' κλάσεως 100 ῥούβλια, εἰς δὲ τοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας, τοὺς ἀξιωθέντας τοῦ παρασήμου τῆς ε κλάσεως, γίνεται αὔξησις τοῦ μισθοῦ των κατὰ τὸ τρίτον.

Τὰ παράσημα τοῦ τάγματος τούτου ἀπονέμονται τῇ προτάσει τῶν ἀξιωματικῶν, τῶν μετασχόντων ἐκστρατείας τινός, οἵτινες μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐκστρατείας συντάττουσι κατάλογον τῶν κατὰ τὸν πόλεμον ἐκεῖνον ἀναδειχθέντων ἀξίων τῆς τιμῆς ταύτης. Τὰ κατορθώματα, διὰ τὰ ὁποῖα γίνεταί τις ἄξιος τῆς ἀμοιβῆς ταύτης, προσδιορίζονται λεπτομερῶς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ τάγματος. Ἄξιος δὲ τῆς τιμῆς ταύτης γίνεται· α. ὅστις κυριεύσῃ ἐχθρικὸν πολεμικὸν πλοῖον, καννονιοστοιχίαν ἢ ὀχυρὰν θέσιν κατεχομένην ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ. β'. ὅστις, πολιορκηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, δὲν παραδοθῇ, ἢ τοὐλάχιστον ὑπερασπισθῇ τὴν θέσιν του μέχρις ἐσχάτων δι' ἀναμφισβητήτου ἀνδρίας καὶ καρτερίας. γ'. ὅστις, ἄρχων στρατιωτικοῦ σώματος, κερδήσῃ διὰ τῆς ἀνδρίας καὶ συνέσεώς του νίκην, ἢ συμβάλῃ ὁριστικῶς εἰς αὐτήν. δ'. ὅστις ἐθελοντὶ ἀναδεχθῇ κινδυνώδη τινὰ ἐπιχείρησιν καὶ διεξαγάγῃ αὐτὴν ἐπιτυχῶς. ε. ὅστις ἐπισυναγάγῃ τροπωθέντα καὶ διασπαρέντα στρατεύματα καὶ ἐπαναφέρῃ αὐτὰ εἰς τὴν μάχην, ἢ σώσῃ αὐτὰ ἀπὸ τῆς σφαγῆς ἢ αἰχμαλωσίας. ς'. Ὅστις πρῶτος ἐκπηδήσῃ εἰς ἐχθρικὸν ἔδαφος κατ' ἀπόβασιν, ἢ εἰσπηδήσῃ εἰς ἐχθρικὸν ὀχύρωμα ἐν ἐφόδῳ, κτλ. Ὅλα ὅμως τὰ δικαιώματα ταῦτα δύναται

νὰ ἀνατρέψῃ καὶ μηδενίσῃ καὶ ἡ ἐλαχίστη παράβασις τῆς πειθαρχίας.

Τὸ παράσημον τοῦ τάγματος τούτου, ὡς καὶ τὸ τοῦ Ἁγίου Βλαδιμήρου, εἶνε ἀπηγορευμένον νὰ κοσμῆται δι' ἀδαμάντων. Εἶνε δὲ σταυρὸς χρυσοῦς, τέσσαρας ἁπλᾶς ἔχων ἀκτῖνας, ἐπικεχρισμένος διὰ σμάλτου λευκοῦ, φέρων δὲ ἐν μέσῳ ἀσπίδα, ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶνε ἐξεικονισμένος ὁ Ἅγιος Γεώργιος ἔφιππος καὶ ἀκοντίζων τὸν δράκοντα. Τὸν σταυρὸν τοῦτον φέρουσιν οἱ μὲν τῆς ἀνωτέρας κλάσεως ἱππόται κρεμάμενον ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ὤμου πρὸς τὸ ἀριστερὸν πλευρὸν διὰ ταινίας μεταξίνης, φερούσης ἐνυφασμένας τρεῖς σειρὰς μαύρας, χωριζομένας διὰ δύο σειρῶν κιτρίνων· οἱ δὲ τῆς δευτέρας κλάσεως φέρουσι τὸν σταυρὸν ἄνευ πλακὸς ὁμοίως ἐπὶ τοῦ στήθους· οἱ τῆς τετάρτης φέρουσι τὸν σταυρὸν ἐπὶ τῆς κομβιοδόχης τοῦ ἐνδύματος, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ τῆς πέμπτης· τὸ παράσημον ὅμως τῆς τελευταίας ταύτης κλάσεως εἶνε ἀργυροῦν καὶ ἀσμάλτωτον.

6) Τάγμα Ἁγίας Αἰκατερίνης. Τὸ ἱπποτικὸν τοῦτο τάγμα συνέστη τῇ 25 Νοεμβρίου, ἡμέραν τῆς μνήμης τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης ἐν ἔτει 1714 ὑπὸ Πέτρου τοῦ Μεγάλου, εἰς διαιώνισιν τῆς γενναιότητος καὶ ἀφοσιώσεως, τὴν ὁποίαν πρὸς αὐτὸν ἐπεδείξατο ἡ σύζυγος αὐτοῦ Αἰκατερίνη Α΄ κατὰ τὴν περὶ Προῦθον ἀτυχίαν ἐν ἔτει 1711. Τὰ παράσημα τοῦ τάγματος τούτου διαιροῦνται εἰς δύο τάξεις, μόνον δὲ ἐπὶ μεγάλαις ἐκδουλεύσεσι δίδονται. Κρεμᾶται δὲ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ὤμου πρὸς ἀριστερὰν διὰ ταινίας βαθέος ἐρυθροῦ χρώματος. Τὸ παράσημον εἶνε ἀργυρᾶ στρογγύλη πλάξ, φέρουσα ἔμπροσθεν μὲν σταυρὸν μετὰ τῆς εἰκόνος τῆς Ἁγίας, ὄπισθεν δὲ φωλεὰν ἀετιδέων καὶ ἀετοὺς δύο καταβιβρώσκοντας ὄφεις.

Περὶ τῶν λοιπῶν παρασήμων τόσον τῆς Ῥωσσικῆς Αὐτοκρατορίας ὅσον καὶ ἄλλων βασιλείων, θέλομεν γράψει προσεχῶς.

ΠΕΡΙ ΑΤΑΡΑΞΙΑΣ.

Μεγάλη ἀρετὴ ἡ ἀταραξία ἢ ἀπάθεια, ὅταν δὲν καταντᾷ εἰς ἀναισθησίαν!

Ἡ ἀταραξία, τὴν ὁποίαν κακῶς ποιοῦντες τινὲς χαρακτηρίζουσιν ὡς ἐλάττωμα, χρησιμεύει πολλάκις εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον ὡς ὕδωρ συντελοῦν πρὸς κατάσβεσιν τῶν ἀγρίων φλογῶν τῆς ὀργῆς καὶ τῆς παραφορᾶς. Ἡ ἱστορία προσφέρει ἡμῖν διάφορα ἀξιομίμητα παραδείγματα ἀταραξίας τῶν ἀρχαίων, ἐξ ὧν θέλομεν παραθέτει τινὰ ἐνταῦθα. Ἰδίως ὅμως διακρίνονται ἐν τῇ ἀρχαιότητι ὡς λίαν ἀτάραχοι οἱ καλοὶ Σπαρτιᾶται, οὓς φαίνεται ὅτι ἐμιμήθησαν μόνοι τῶν λοιπῶν ἐθνῶν οἱ σημερινοὶ Ἄγγλοι κατὰ τὸ ζηλευτὸν αὐτῶν πολλάκις ψυχρὸν αἷμα ἢ στωϊκισμὸν (sang-froid.)

Ἀγησίλαος ὁ μέγας, βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων, διεκρίνετο ἰδίως διὰ τὴν ἀταραξίαν του, καὶ περιεφρόνει πάντοτε ἐκ προαιρέσεως ὅσα ἐκίνουν τὸν θαυμασμὸν τῶν ἄλλων. Διὰ τοῦτο, ὅταν τὸν παρεκίνουν νὰ ἀκούσῃ τὴν ἀηδόνα, ἀπεποιήθη λέγων: «Τίς ἡ χρεία; μήπως δὲν ἤκουσα πολλάκις ψάλλουσαν αὐτὴν τὴν φυσικὴν ἀηδόνα;»

Ὅταν δὲ Καλλιπίδης ὁ περίφημος ὑποκριτής, ὅστις ἐθαυμάζετο ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, ἀπήντησε τὸν Ἀγησίλαον εἰς τὰ συσσίτια, ἀφοῦ πρῶτον τὸν ἐχαιρέτησεν, ἐξηκολούθει ἔπειτα νὰ σοβαρεύηται καὶ νὰ ἐπιδεικνύῃ ἑαυτὸν εἰς τοὺς συμπεριπατοῦντας, περιμένων νὰ τῷ γίνῃ καμμία φιλοφρονητικὴ ἐρώτησις, ὁ βασιλεὺς οὔτε ἐφαίνετο κἂν ὅτι ἐφρόντιζεν ἂν ἦτο παρών. Ἕως οὗ τέλος ὁ ἐγωϊστὴς ἠθοποιὸς ἠναγκάσθη νὰ τῷ εἴπῃ: «Πλὴν δὲν μὲ γνωρίζεις, ὦ βασιλεῦ, οὐδὲ ἤκουσάς ποτε περὶ ἐμοῦ;» Ὁ Ἀγησίλαος, ἀτενίσας αὐτὸν κατὰ πρόσωπον, τοῦτο μόνον τῷ ἀπεκρίθη: «Δὲν εἶσαι σὺ Καλλιπίδης ὁ δεικηλίκτης;» Δεικηλίκτας δὲ ἐκάλουν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς μίμους.

Ἠρώτησάν ποτε τὸν Εὐδαμίδαν, τὸν υἱὸν τοῦ Ἀρχιδάμου, ἀκούσαντα περίφημόν τινα ψάλτην, πῶς τὸν ἐφάνη. — «Μέγας μουρμουριστής, ἀπεκρίθη, διὰ μικρὸν πρᾶγμα.» Ἐπίσης ὁ Δημάρατος, ἀκούσας παρόμοιον ψάλτην, πάντων θαυμαζόντων, ἀπεκρίθη: «Δὲν μὲ φαίνεται νὰ φλυαρῇ κακῶς.»

Ὅταν ὁ Ἀντίγονος ἠναγκάσθη ποτὲ νὰ παραχειμάσῃ μετὰ τῶν στρατιωτῶν του εἰς χωρίον πάσχον ἔλλειψιν τροφῆς, καὶ ἤκουσε στρατιώτας τινὰς ὑβρίζοντας αὐτὸν διὰ τοῦτο χωρὶς νὰ ἠξεύρουν ὅτι ἦτο ἐκεῖ πλησίον καὶ τοὺς ἤκουε, παραμερήσας ὀλίγον τὴν θύραν τῆς σκηνῆς του διὰ τῆς βακτηρίας, εἶπε: «Πηγαίνετε, φίλοι μου, ὀλίγον μακρὰν καὶ κακολογῆτεμε, διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθῶ νὰ σᾶς τιμωρήσω.»

Προκειμένου τοῦ ἀγῶνος περὶ τῶν πάντων καὶ διοργανίζοντος τοῦ Θεμιστοκλέους παντὶ σθένει τὴν σωτήριον ἐκείνην ναυμαχίαν, ἥτις ἅπαξ διὰ παντὸς ἠλευθέρωσε τὴν πατρίδα του ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Περσῶν, καὶ κατέστησεν ἄξια θαυμασμοῦ τὰ Ἑλληνικὰ ξύλινα τείχη, εἷς ἐκ τῶν ἐν ἰσχύϊ ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, ὁ Ἀδείμαντος, τῆς ἐναντίας ὢν γνώμης εἴτε διὰ φθόνον εἴτε διὰ φόβον, ἐπροσπάθει νὰ τὸν ἀποτρέψῃ τοῦ τολμηροῦ σχεδίου του καὶ νὰ μεταφέρῃ τὸν ἀγῶνα εἰς τὴν ξηράν. Βλέπων δὲ τὸ ἀμετάθετον τοῦ ἀτρομήτου ναυάρχου, κατήντησεν ἕως καὶ νὰ τῷ ἀπευθύνῃ μετὰ πικρίας καὶ ὀργῆς τοὺς προσβλητικοὺς τούτους λόγους: «Δὲν ἠξεύρεις ὅτι οἱ προσηκονόμενοι εἰς τοὺς ἀγῶνας ῥαπίζονται;— Ναί, ὦ Ἀδείμαντες, ἀπεκρίθη ἀταράχως ὁ Θεμιστοκλῆς· λησμονεῖς ὅμως ὅτι ἐκεῖνοι, οἵτινες μένουν ὀπίσω, δὲν στεφανοῦνται;» Ἀλλ' ἡ ἀταραξία τοῦ ἥρωος τούτου ἀπέβη θαυμασιωτέρα ὅταν ὁ Εὐριβιάδης, φιλονεικήσας μετ' αὐτοῦ, ὕψωσε τὴν ῥάβδον του διὰ νὰ τὸν κτυπήσῃ· στρέψας τότε τὰ νῶτα ὁ περὶ μόνης τῆς σωτηρίας τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος μὲ πᾶσαν θυσίαν φροντίζων Θεμιστοκλῆς, τῷ εἶπεν ἠπίως: «Πάταξον μέν, ἄκουσον δέ.»

Γνωστὸν εἶνε εἰς πολλοὺς τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν τὸ ἱστορικὸν τοῦ Ἀρχιμήδους, ὅστις, ἁλωθείσης τῆς πατρίδος του τὴν στιγμὴν καθ' ἣν κατεγίνετο νὰ λύσῃ μαθηματικόν τι πρόβλημα, εἶπε πρὸς τὸν εἰσελθόντα εἰς τὸν θάλαμόν του στρατιώτην διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ, προφυλάττων διὰ τῶν χειρῶν τὰς πινακίδας καὶ τὰ ἐπὶ τῆς ἄμμου σχήματά του: «Ὅρα μήμου τοὺς κύκλους ταράξῃς!»

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι τοὺς ἀρχαίους βλέπομεν μιμουμένους πολλοὺς ἐκ τῶν νεωτέρων. Ἴσως κατ' οὐδὲν διαφέρει τοῦ ἱστορικοῦ τοῦ Ἀρχιμήδους τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτον: Ὁ Ἰωσὴφ

Πριβάτος, εἷς τῶν ἀρίστων φυσιολόγων τοῦ μεσαιῶνος, ἐσυνείθιζε νὰ ἐργάζηται εἰς τὴν κλίνην του. Ἡμέραν τινά, καθ' ἣν εὑρίσκετο μόνος εἰς τὸν κοιτῶνά του ἐργαζόμενος, κλέπτης εἰσέρχεται αἴφνης ἐν αὐτῷ, καὶ μὲ τὸ ἐγχειρίδιον ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ σοφοῦ τῷ ζητεῖ τὸ βαλάντιόν του.— «Τὰ χρήματά μου, ἀποκρίνεται οὗτος μὲ τὴν μεγαλητέραν ἀταραξίαν, τὰ ἔχω εἰς τὸν ἀριστερὸν σύρτην τοῦ γραφείου μου· λάβε τα ἀφοῦ τὰ θέλεις, πλὴν πρόσεξον σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ μοῦ συγχύσῃς τὰ χειρόγραφά μου.» Ὁ κλέπτης, ἀφοῦ ἔλαβε τὰ χρήματα καὶ εἴτι πολύτιμον εὗρεν ἐν τῷ θαλάμῳ, ἐξήρχετο ἤδη ἀφήσας ἀνοικτὴν τὴν θύραν. Ἦτο χειμών.— «Κύριε! Κύριε! κράζει ἐξ ἡμισείας μεταστραφεὶς ὁ σοφὸς, μήπως ἔβαλες χεῖρα εἰς τὰ χειρόγραφά μου;— Ὄχι, κύριε.—Πολὺ καλά! Κλεῖσε λοιπὸν τὴν θύραν, καὶ ἄφες με νὰ ἐργασθῶ.»

Ἰδοὺ καί τινα ἕτερα ἀνέκδοτα ἀταραξίας ἐκ τῶν μεταγενεστέρων καὶ συγχρόνων:

Θερινήν τινα πρωΐαν, ἐνῷ ὁ μέγας Στρατάρχης τῆς Γαλλίας Δὲ Τουρὲν, φορῶν κοντὸν ἐπενδύτην λευκόφαιον, ἦτο ἐστηριγμένος ἐπὶ τοῦ ἐξώστου θυρίδος τινὸς ἀνοιγομένης εἰς τὸν κῆπον, εἷς τῶν ὑπηρετῶν, ἐκλαβὼν αὐτὸν ὡς τὸν μάγειρον, ἔρχεται ἀκροβατῶν ἐξόπισθέν του καὶ τῷ καταφέρει σφοδρότατον ῥάπισμα. Ὁ Τουρὲν στρέφεται ἐκπεπληγμένος, ὁ δὲ δυστυχὴς ὑπηρέτης, μείνας ἐμβρόντητος, ῥίπτεται εἰς τοὺς πόδας τοῦ Στρατάρχου καὶ γονυκλινὴς τῷ ζητεῖ συγγνώμην, λέγων ὅτι τὸν εἶχεν ἐκλάβει διὰ τὸν παραμάγειρον Γεωργέτον.— «Ἔστω ὅτι ἦτο ὁ Γεωργέτος, ἀπήντησεν ὁ Στρατάρχης ἐν ἀξιοπρεπεῖ ἀταραξίᾳ, ἔπρεπε νὰ κτυπήσῃς τόσον δυνατά;»

Ὁ Κόμης τῆς Γραμμόντης, ἰδὼν ἡμέραν τινὰ δύο ἐκ τῶν ἀκολούθων του παλαίοντας μὲ τὰ ξίφη εἰς χεῖρας, ἐπεμβὰς εἰς τὸ μέσον αὐτῶν, τοῖς διέταξε νὰ παύσωσι τὴν μονομαχίαν. Θελήσας δὲ νὰ μάθῃ τὸ αἴτιον αὐτῆς, ἀπηύθυνεν ἐρωτήσεις πρὸς τοὺς ἀκολούθους, ἀλλ' αὐτοὶ ἐτήρουν ἄκραν σιωπήν. Πλὴν ἐπὶ τέλους κατώρθωσε νὰ ἀνακαλύψῃ τὸ μυστικόν των καὶ νὰ μάθῃ τὴν ἀφορμὴν τῆς ἔριδος, ἥτις προέκυψε διότι τῷ ἔκλεψαν πέντε λουδοβίκεια καὶ ἐφιλονείκουν τίς νὰ λάβῃ τὰ τρία. Τότε ὁ Κόμης ἐξήγαγεν ἀταράχως τοῦ θυλακίου του ἓν λουδοβίκειον, καὶ δοὺς αὐτὸ εἰς ἐκεῖνον, ὅστις ἔλαβε τὰ δύο, «Εἶσθε πολὺ ἀνόητοι, τοῖς εἶπε, νὰ ζητῆτε νὰ κόψητε τὰ λαρύγγιά σας δι' ἓν λουδοβίκειον.»

Ὁ Ῥῶσσος Πρίγκηψ Δολγορούκης ἦτο προικισμένος μὲ χαρακτῆρα σταθερὸν καὶ μὲ τὸ πλέον ἀποφασιστικὸν πνεῦμα. Ἡμέραν τινά, καθ' ἣν ἐταξείδευεν εἰς τὴν Βαλτικὴν, ἐπειδὴ ἦτο ὀλίγον κεκμηκὼς ἐβυθίσθη εἰς βαθὺν ὕπνον, ὁπότε, ἐπελθούσης σφοδρᾶς τρικυμίας, ἤρχησε τὸ πλοῖον νὰ ταλαντεύηται καὶ νὰ δειλιῶσι καὶ οἱ ἀνδρειότεροι. Ἀξιωματικός τις τρέχει κατ' ἐκείνην τὴν κρίσιμον στιγμὴν πρὸς τὸν Πρίγκηπα διὰ νὰ τὸν ἐξυπνήσῃ, καὶ κράζει πρὸς αὐτὸν μετὰ τρόμου: «Πῶς ἠμποροῦτε νὰ κοιμᾶσθε, Ἐξοχώτατε, ἐνῷ χανόμεθα;— Ἂν τὸ πρᾶγμα ἔχῃ οὕτως, ἀπεκρίθη ἀταράχως ὁ Πρίγκηψ, τίς ἡ ἀνάγκη νὰ μὲ ἐξυπνήσετε; πράξατε καὶ σεῖς ὡς ἐγώ.» Καὶ ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη.

Ὅτε μετὰ τὴν Κριμαϊκὴν ἐκστρατείαν τοῦ 1855 ὁ Μέγας Δοὺξ Κωνσταντῖνος περιηγεῖτο εἰς τὴν Γαλλίαν, εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναύσταθμον τοῦ Τουλὼν, ὅπου ἀπὸ αἴσθημα εὐπρεπείας εἶχον προλάβει νὰ καλύψωσι διὰ πέπλου Ῥωσσικά τινα τηλεβόλα, κυριευθέντα ἐν Σεβαστουπόλει καὶ δοθέντα ὡς τρόπαιον εἰς τὸν ναύσταθμον τοῦ Τουλών.— «Τί εἶνε τοῦτο; ἠρώτησεν ὁ βασιλόπαις, παρατηρήσας σωρόν τινα κεκαλυμμένον ὑπὸ ὀθόνης.—Ὑψηλότατε, εἶνε τρόπαιον, τῷ ἀπεκρίθησαν μετά τινος δισταγμοῦ.— Ἄ! εἶνε τρόπαιον! Καὶ πόθεν;.... ἐκ τῆς Ῥωσσίας ἴσως;— Μάλιστα, Ὑψηλότατε.—Ἔχομεν καὶ ἡμεῖς τὰ ἰδικά μας, ἀπεκρίθη μειδιῶν ὁ Δοὺξ, πλὴν τοῖς δίδομεν περισσότερον ἀέρα.»

Ἐνῷ Φριδερῖκος ὁ Β΄ παρετήρει μίαν ἡμέραν ἀπὸ τοῦ παραθύρου, βλέπει διὰ τῶν ὑέλων ἀκόλουθόν του τινὰ λαμβάνοντα ταμβάκον ἐκ τῆς χρυσῆς ταμβακοθήκης, ἥτις ἔκειτο ἐπὶ τῆς ὄπισθέν του τραπέζης. Ἀφοῦ ὁ ἀκόλουθος ἐτελείωσε, στραφεὶς ὁ βασιλεὺς τὸν ἐρωτᾷ ἀταράχως ἂν τὸν ἀρέσῃ ἡ ταμβακοθήκη. Ὁ ἀκόλουθος πλήρης ταραχῆς δὲν ἠξεύρει τί νὰ ἀπαντήσῃ· ὁ βασιλεὺς ἐπαναλαμβάνει τὴν ἐρώτησιν, ἕως οὗ ὁ ὑπηρέτης ἀναγκάζεται σχεδὸν τρέμων νὰ εἴπῃ ὅτι τὴν εὕρισκεν ὡραίαν. «Τότε λοιπὸν, εἶπεν ὁ Φριδερῖκος, κράτησέ την διὰ τὸν ἑαυτόν σου, διότι εἶνε πολὺ μικρὰ καὶ δὲν ἐπαρκεῖ εἰς ἀμφοτέρους.»

Ἡ νῦν βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας Βικτωρία εἶχε προσδιορίσει μίαν τῶν ἡμερῶν τὴν ἑνδεκάτην π. μ. ὥραν ἵνα ἐξέλθῃ τῶν ἀνακτόρων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐν ὑπηρεσίᾳ Κυρία τῆς τιμῆς, ἥτις ἔμελλε νὰ συνοδεύσῃ αὐτὴν, δὲν ἦλθεν ἐγκαίρως, ἡ βασίλισσα ἠναγκάσθη νὰ περιμένῃ αὐτὴν ἐπὶ τέταρτον σχεδὸν τῆς ὥρας. Ἐλθούσης δὲ αὐτῆς ἐπὶ τέλους, ἡ Βικτωρία, ἐξαγαγοῦσα ἀπὸ τοῦ κόλπου αὐτῆς τὸ ἴδιον ὡρολόγιον, τὸ ἔθεσεν εἰς τὸν κόλπον τῆς Κυρίας, λέγουσα: «Φαίνεται, Κυρία, ὅτι τὸ ὡρολόγιόν σας δὲν δεικνύει ἀκριβῶς τὰς ὥρας· λάβετε λοιπὸν τοῦτο, διὰ νὰ ἦσθε τοῦ λοιποῦ ἀκριβεστέρα.»

Θυμωθεὶς ποτε ὁ αὐλικὸς Λαυζοῦνος κατὰ τοῦ τότε βασιλεύοντος Λουδοβίκου ΙΔ΄, ἔθραυσεν ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν σπάθην του, λέγων: «Δὲν θέλω πλέον νὰ ὑπηρετῶ βασιλέα, ἀθετοῦντα τοὺς λόγους του!» Ἀλλ' ὁ εὐγενὴς καὶ ἤπιος βασιλεὺς, ῥίψας τὴν βακτηρίαν του ἐκτὸς τοῦ παραθύρου, «Καὶ ἐγὼ, εἶπε, δὲν θέλω συγχωρήσει εἰς οὐδένα νὰ εἴπῃ, ὅτι ἔτυψα ἄνθρωπον ἐξ εὐγενῶν καταγόμενον.»

Τὰ ὀλίγα ταῦτα ἐκ τῶν πολλῶν ἀρκοῦσι, νομίζομεν, ὅπως ἀποδείξωσιν ὅτι ἡ ἀταραξία εἶνε ἀρετὴ πολλαχῶς ὠφέλιμος τῷ βίῳ.

ΤΟ ΣΥΝΑΞΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΡΙΠΛΑΝΩΜΕΝΟΥ ΙΟΥΔΑΙΟΥ.

(Συνέχεια. Ἴδε φυλλάδ. ΛΗ΄.) 215

Ἀλλ' ἂς παραδοθῶμεν ἐπὶ μικρὸν ἔτι εἰς τὴν γοητείαν καὶ ζωηρότητα τῆς ἀφηγήσεως τοῦ ἡμετέρου μυθιστοριογράφου, ὅστις τόσον ἐπιδεξίως ἠξεύρει νὰ εἰκονίζῃ τὰ πάθη τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας καὶ νὰ θίγῃ καὶ τὰς λεπτοτέρας αὐτῆς χορδάς. Εὑρισκόμεθα εἰς τὴν παραμονὴν τῆς εἰσελάσεως τοῦ τρομεροῦ τούτου πλάνητος εἰς Παρισίους,

ὅπου ἡ παρουσία του θέλει σπείρει τὴν βροτολοιγὸν καὶ πανολέτειραν χολέραν:

« Εἶνε νὺξ, λάμπει ἡ σελήνη, οἱ ἀστέρες σπινθηροβολοῦσιν εἰς τὸν γαλήνιον μὲν ἀλλὰ μελαγχολικὸν οὐρανόν· ὀξεῖς συριγμοὶ βορείου ἀνέμου, ξηροῦ καὶ ψυχροῦ, βοΐζουσι καὶ μυκῶνται, ὁ δὲ ἄνεμος ξυρίζει τὰ ὕψη τῆς Μοντμάρτης. Εἰς τὴν ὑψηλοτέραν κορυφὴν τοῦ ὄρους τούτου ἵσταταί τις ἄνθρωπος· ἡ ὑψηλὴ σκιά του διαγράφεται εἰς τὸ πετρῶδες ἔδαφος, τὸ ὁποῖον φωτίζει ἡ σελήνη μὲ τὸ ὠχρόλευκον φῶς της.... ὁ ὁδοιπόρος οὗτος παρατηρεῖ τὴν πρὸ τῶν ποδῶν του ἀπέραντον πόλιν τῶν Παρισίων, τῶν ὁποίων οἱ δόμοι, οἱ πύργοι, οἱ θόλοι, τὰ κωδωνοστάσια φαίνονται ζωγραφούμενα ἐπὶ τοῦ κυανοῦ οὐρανοῦ, ἐνῷ ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ γηΐνου ἐκείνου ὠκεανοῦ ἀνυψοῦται φωτεινὸς ἀτμὸς, ὅστις κοκκινίζει τὸ περιάστερον κυανοῦν χρῶμα τοῦ μεσουρανίου.

» Ὄχι, εἶπεν ὁ ὁδοιπόρος, δὲν θὰ γίνῃ! ὁ Κύριος δὲν θὰ θελήσῃ! ἀρκεῖ δύο φοράς. Πρὸ πέντε ἑκατοντατετηρίδων ἡ φιλέκδικος χεὶρ τοῦ Παντοδυνάμου μὲ ὤθησεν ἀπὸ τὴν Ἀσίαν ἕως ἐδῶ. Εἰ καὶ μεμονωμένος ὁδοιπόρος, ἀφῆκα ὅμως ὄπισθέν μου περισσότερον πένθος, περισσοτέραν ἀπελπισίαν, περισσοτέραν καταστροφὴν, περισσοτέρους νεκρούς... ἀφ' ὅσους θ' ἄφιναν ἀναρίθμητοι στρατοὶ ἑκατὸν ἀνηλεῶν κατακτητῶν. Ἐμβῆκα εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν, καὶ τὴν ἀπεδεκάτισα ὁμοίως. Πρὸ δύο αἰώνων, ἡ ἀδυσώπητος χεὶρ, ἡ ὁποία μὲ περιφέρει εἰς ὅλον τὸν κόσμον, μ' ἔφερε καὶ πάλιν ἐδῶ· καὶ σήμερον καθὼς καὶ τότε ἡ μάστιξ, τὴν ὁποίαν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν στέλλει κατόπιν μου, ἐξωλόθρευσε τὴν πόλιν αὐτὴν, καὶ προσέβαλε κατὰ πρῶτον τοὺς ἀδελφούς μου, καταπεπονημένους ἀπὸ τὸν κόπον καὶ τὴν δυστυχίαν.

» Ναὶ, τοὺς ἀδελφούς ἐμοῦ, τοῦ πτωχοῦ ἐργάτου τῆς Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ἐργάτου τοῦ Κυρίου, ὅστις κατηράσθη εἰς τὸ πρόσωπόν μου τὴν γενεὰν τῶν ἐργατῶν, γενεὰν πάντοτε πάσχουσαν, πάντοτε ἀποκεκηρυγμένην, πάντοτε δούλην, ἡ ὁποία περιπατεῖ, περιπατεῖ ὡς ἐγὼ χωρὶς διακοπὴν καὶ χωρὶς ἀνάπαυσιν, χωρὶς ἀμοιβὴν καὶ χωρὶς ἐλπίδα, ἕως ὅπου γυναῖκες, ἄνδρες, παιδία, γέροντες ἀποθάνουν ὑπὸ ζυγὸν σιδηροῦν, ζυγὸν φονικὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ὑποβάλλονται ἀκολούθως ἄλλοι, καὶ τὸν ὁποῖον φέρουσιν ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὸν λαιμόν των οἱ ταλαίπωροι ἐργάται!

» Ἰδοὺ, τρίτην φορὰν εἰς τὸ διάστημα πέντε αἰώνων ἔρχομαι εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ, τὸ ὁποῖον βλέπει τὴν πόλιν αὐτὴν, καὶ ἴσως φέρω πάλιν μαζή μου τὸν ὄλεθρον καὶ τὸν θάνατον. Καὶ ἡ πόλις αὐτὴ, μεθύουσα μεταξὺ θορύβου καὶ χαρᾶς καὶ νυκτερινῶν ἑορτῶν, δὲν ἠξεύρει... ὤ! δὲν ἠξεύρει ὅτι εἶμαι εἰς τὰς πύλας της.... Ἀλλ' ὄχι, ἡ παρουσία μου δὲν θὰ ἦνε νέα συμφορά... ὁ Κύριος, κρίμασιν οἷς αὐτὸς οἶδε, μ' ἔφερεν ἕως ἐδῶ χωρὶς οὔτε νὰ ἐγγίσω καθ' ὁδὸν τὸ ἐλάχιστον χωρίον τῆς Γαλλίας· ὅθεν οὔτε ἠκούσθη κώδων πένθιμος κατὰ τὴν διάβασίν μου. Καὶ μετὰ ταῦτα μὲ ἀφῆκε τὸ φάσμα, φάσμα μελανὸν... πράσινον... μὲ ὄμματα κοῖλα καὶ φλογερά. Ὅταν ἐπάτησα τὴν γῆν τῆς Γαλλίας, ἡ ὑγρὰ καὶ παγωμένη χεὶρ του ἀφῆκε τὴν ἰδικήν μου καὶ ἔγινεν ἄφαντον· καὶ ὅμως, τὸ αἰσθάνομαι, εὑρίσκομαι ἀκόμη μεταξὺ τῆς ἀτμοσφαίρας τοῦ θανάτου. Δὲν παύουν οἱ ἀπαίσιοι συριγμοὶ τοῦ ἀνέμου, ὁ ὁποῖος φυσῶν γύρω μου φαίνεται διαδίδων τὴν νόσον μὲ τὴν φαρμακερὰν πνοήν του. Βεβαίως ἡ ὀργὴ τοῦ Κυρίου παρέτεται, ἴσως ἡ παρουσία μου ἐδῶ εἶνε ἁπλῆ ἀπειλὴ, τὴν ὁποίαν θὰ ἐννοήσουν ἐκεῖνοι ὅσους ὁ Κύριος θέλει νὰ ἐκφοβίσῃ. Ναὶ, διότι ἄλλως θὰ καταφέρῃ τρομερὰν πληγὴν εἰς τὴν ἀπέραντον ταύτην πόλιν, σπείρων φρίκην καὶ θάνατον. Ὄχι, ὄχι! ὁ Κύριος εἶνε ἐλεήμων καὶ θὰ εὐσπλαγχνισθῇ· δὲν θὰ μὲ καταδικάσῃ εἰς τὴν νέαν αὐτὴν βάσανον.

» Ἀλλοίμονον! εἰς τὴν πόλιν ταύτην οἱ ἀδελφοί μου εἶνε καὶ πολυαριθμότεροι καὶ δυστυχέστεροι ἢ ἀλλοῦ, καὶ ἐγὼ τοὺς φέρω τὸν θάνατον! Ὄχι, ὁ Κύριος θὰ τοὺς ἐλεήσῃ, διότι ὅλοι οἱ ἀπόγονοι τῆς φιλτάτης ἀδελφῆς μου εἶνε εἰς τὴν πόλιν ταύτην. Καὶ ἐγὼ νὰ τοὺς φέρω τὸν θάνατον! τὸν θάνατον, ἀντὶ τῆς ἀμέσου βοηθείας, τῆς ὁποίας ἔχουν ἀνάγκην! διότι ἡ γυνὴ ἐκείνη, ἡ ὁποία, ὡς καὶ ἐγὼ, πλανᾶται ἀπὸ τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν τοῦ κόσμου, μόλις ἠδυνήθη μικράν τινα νὰ τοῖς παράσχῃ ἀρωγὴν, καὶ ἐξηκολούθησε τὴν αἰωνίαν πορείαν της. Εἰς μάτην ἐμάντευσεν ὅτι μεγάλα δυστυχήματα ἀπειλοῦσιν ἐκ νέου τοὺς συγγενεῖς μου.... ἡ ἀόρατος χεὶρ, ἡ ὁποία μὲ ὁδηγεῖ, διώκει ἀπ' ἔμπροσθέν μου τὴν πλανωμένην γυναῖκα....

» Εἰς μάτην, παραφερομένη ὡς πάντοτε ἀπὸ τὴν ἀκατανίκητον θύελλαν, ἐφώναζε καὶ παρεκάλει τὸν Κύριον λέγουσα: « Τοὐλάχιστον, Κύριε, ἄφες νὰ τελειώσω τὸ ἔργον μου! » — Περιπάτει! — Ὀλίγας ἡμέρας κάμε ἔλεος, μόνον ὀλίγας ἡμέρας! — Περιπάτει! — Πλὴν ἀφίνω ἐκείνους, τοὺς ὁποίους προστατεύω, εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀβύσσου! — Περιπάτει!.. Περιπάτει!!

» Καὶ ὁ πλανώμενος ἀστὴρ ἀνέλαβε καὶ πάλιν τὸν αἰώνιον δρόμον του... καὶ ἡ φωνή του διέσχισε τὸ στερέωμα, καλοῦσά με εἰς βοήθειαν τῶν συγγενῶν μου... Ὅταν ἡ φωνή του ἔφθασεν ἕως εἰς ἐμὲ, ἠσθάνθην ὅτι οἱ ἀπόγονοι τῆς ἀδελφῆς μου διέτρεχον ἀκόμη τρομεροὺς κινδύνους· οἱ κίνδυνοι οὗτοι αὐξάνουσιν ὁλονέν! Εἰπὲ, εἰπὲ, Κύριε! οἱ ἀπόγονοι τῆς ἀδελφῆς μου θὰ σωθοῦν τέλος πάντων ἀπὸ τὸν ὄλεθρον, ὁ ὁποῖος πρὸ αἰώνων καταδιώκει αὐτούς; Θὰ μὲ συγχωρήσῃς, συγχωρῶν αὐτοὺς, ἢ θὰ μὲ τιμωρήσῃς, τιμωρῶν αὐτούς; Συγχώρησον, Κύριε, ὥστε νὰ ἑνώσουν τὰς φιλεπιμόνας καρδίας, τὰς δυνάμεις, τὸν νοῦν καὶ τὰ πλούτη των! καὶ θὰ ἐργασθοῦν ὑπὲρ τῆς μελλούσης εὐδαιμονίας τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ θὰ μὲ λυτρώσουν ἴσως ἀπὸ τὴν αἰωνίαν τιμωρίαν. Αἱ λέξεις αὗται τοῦ Θεανθρώπου: ΑΓΑΠΑΤΕ ΑΛΛΗΛΟΥΣ θὰ ἦνε ὁ μόνος σκοπὸς, τὰ μόνα μέσα των, καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν παντοδυνάμων τούτων λόγων θὰ πολεμήσουν θὰ νικήσουν καὶ θὰ καταστρέψουν τοὺς ἱερεῖς ἐκείνους τῆς αἰσχύνης, τοὺς ψευδῶς καὶ ἀνοικείως σφετεριζομένους τὸ εἰρηνικὸν ἐκεῖνο καὶ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ, τοὺς ψευδοϊερεῖς ἐκείνους, οἵτινες ἀπηρνήθησαν τὰς διδασκαλίας τοῦ ἔρωτος, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἐλπίδος τοῦ Θεανθρώπου χάριν ἄλλων διδασκαλιῶν μίσους, βίας καὶ ἀπελπισίας, καὶ οἵτινες τολμοῦν νὰ εἴπουν ἐξ ὀνόματός σου, Κύριε, ὅτι ὁ πτωχὸς εἶνε καταδικασμένος νὰ πάσχῃ διὰ παντός. Συγχώρησόν με, Κύριε, νὰ ἑνώσω τοὺς ταλαιπώρους μου ἀπογόνους, οὓς προσβάλλουν καὶ διαιροῦσιν ἀμειλίκτως, καὶ ἴσως ὁ ἀγὼν, ἡ ἀφοσίωσις, ἡ ἀρετὴ, οἱ

πόνοι των μὲ ἐξαγνίσωσιν... ἐμὲ, τὸν ὁποῖον μόνη ἡ δυστυχία κατέστησεν ἄδικον καὶ κακόν.

» Ὦ Κύριε, Κύριε! ἐπειδὴ ἡ παντοδύναμος χεὶρ σου μὲ ἔφερεν ἐδῶ, ἐπὶ τίνι σκοπῷ ἀγνοῶ, πράϋνον τὸν θυμόν σου! ἂς μὴ ἦμαι πλέον ὄργανον τῆς ἐκδικήσεώς σου! Φθάνει ὁ θρῆνος εἰς τὴν γῆν! Εἰς τὸ διάστημα δύο ἐπῶν τὰ πλάσματά σου ξηραίνονται κατόπιν μου ὡς χόρτος τοῦ ἀγροῦ, ὁ κόσμος ἀποδεκατίζεται, πέπλος πένθους ἐξαπλόνεται εἰς ὅλην τὴν γῆν... Ἐπὸ τὴν Ἀσίαν ἕως εἰς τοὺς πάγους τοῦ πόλου ἐπεριπάτουν, καὶ διέσπειρον τὸν θάνατον τὰ βήματά μου... Δὲν ἀκούεις τὸν πολὺν ἐκεῖνον κλαυθμὸν καὶ ὀδυρμὸν, ὁ ὁποῖος ἀναβαίνει πρὸς σὲ, Κύριε;.. Ἔλεος δι' ὅλους καὶ δι' ἐμέ! Μίαν ἡμέραν, ὤ! μίαν μόνην ἡμέραν νὰ ἑνώσω τοὺς ἀπογόνους τῆς ἀδελφῆς μου, καὶ σώζονται!»

» Καὶ ταῦτα λέγων ὁ ὁδοιπόρος ἐγονυπέτει καὶ ἦρε χεῖρας ἱκέτιδας πρὸς οὐρανόν.

» Αἴφνης ὁ ἄνεμος ἐβόϊσε μὲ πλείονα ἔτι σφοδρότητα, καὶ οἱ συριγμοί του μετεβλήθησαν εἰς θύελλαν... ὁ ὁδοιπόρος ἀνεσκίρτησε καὶ μὲ φωνὴν ἔντρομον ἀνέκραξε:

— « Κύριε! ὁ ἄνεμος τοῦ θανάτου λυσσᾷ... μὲ φαίνεται ὅτι μὲ ἁρπάζει ἡ πνοή του... Κύριε, δὲν εἰσακούεις λοιπὸν τὴν προσευχήν μου! Τὸ φάσμα, ναὶ, τὸ φάσμα ἰδοὺ ἦλθε καὶ πάλιν... Τὸ πράσινον πρόσωπόν του σπαράττεται ἀπὸ σπασμοὺς, οἱ φλογεροὶ ὀφθαλμοί του περιστρέφονται... Φύγε!... φύγε!... Τὸ παγωμένον χέρι του ἥρπασε τὸ ἰδικόν μου!.. Ὤ! φρίττω!... Ἔλεος, Κύριε!...

— « Περιπάτει!

— « Ὦ Κύριε... καὶ πάλιν θὰ μαστίσῃ τὴν πόλιν αὐτὴν ἡ τρομερὰ ἐκείνη μάστιξ!... οἱ ἀδελφοί μου θὰ χαθοῦν πρῶτοι!... οἱ ταλαίπωροι!... Ἔλεος!...

— « Περιπάτει!

— « Καὶ οἱ ἀπόγονοι τῆς ἀδελφῆς μου;.. Ἔλεος! ... ἔλεος! . . .

— « Περιπάτει!

— « Ὦ Κύριε!.. ἔλεος!... δὲν ἠμπορῶ πλέον νὰ σταθῶ εἰς τὸ ἔδαφος... τὸ φάσμα μὲ σύρει εἰς τὴν ράχιν τοῦ λύφου... ὁ δρόμος μου εἶνε ταχὺς ὡς ὁ ἄνεμος τοῦ θανάτου, ὁ ὁποῖος φυσᾷ ὄπισθέν μου... Ἰδοὺ, βλέπω τὰ τείχη τῆς πόλεως... Ἔλεος, Κύριε! ἔλεος διὰ τοὺς ἀπογόνους τῆς ἀδελφῆς μου!.. Αὐτρωσέ τους... ἂς μὴ γίνω ἐγὼ ὁ δήμιός των, ἂς καταβάλουν τοὺς ἐχθρούς των!

— « Περιπάτει! περιπάτει!

— « Τὸ ἔδαφος φεύγει πάντοτε ὄπισθέν μου... Ἰδοὺ αἱ πύλαι τῆς πόλεως ... Θεέ μου, εἶνε καιρὸς ἀκόμη! .. ἐλέησον τὴν κοιμωμένην αὐτὴν πόλιν... Ἂς μὴ ἐξυπνήσῃ μεταξὺ τρόμου, θανάτου καὶ ἀπελπισίας! Κύριε, ἐγγίζω εἰς τὸ κατώφλιον... τὸ θέλεις λοιπόν;... τετέλεσται!.. Παρίσιοι! ἡ μάστιξ εἶνε εἰς τοὺς κόλπους σου!...Κατάρα! Κατάρα!

— « Ἐμπρός! Περιπάτει! περιπάτει!»

. . . . . .

Ὁ μῦθος τοῦ Περιπλανωμένου Ἰουδαίου, ὑπὸ ἀλληγορικὴν ἔποψιν λαμβανόμενος, φαίνεται ὅτι ἐπλάσθη εἰς ἐξεικόνισιν τῆς μετὰ τὸ πάθος τοῦ Κυρίου διασπορᾶς τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους, τὸ ὁποῖον τρόντι διὰ πολλῶν αἰώνων περιεπλανήθη καθ' ὅλην τὴν ὑφήλιον, πανταχοῦ κατατρεχόμενον καὶ ξένον καὶ οὐδαμοῦ εὑρίσκον ἀποκατάστασιν. Ἰδοὺ ὁ περὶ τούτου μῦθος, κατὰ τὸ γνωστὸν Ἐγκυκλοπαιδιακὸν Λεξικόν:

Ὁ Ἀχάσβηρος ἐγεννήθη ἐξ ἐργατικῆς Ἑβραϊκῆς οἰκογενείας, ἀνηκούσης εἰς τὴν φυλὴν Νεφθαλὶ, τὸ ἕβδομον ἢ ὄγδοον ἔτος πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος. Ὁ πατήρ του ἦτο τέκτων, ὡς καὶ Ἰωσὴφ ὁ μνηστὴρ τῆς Παρθένου, ἐδίδαξε δὲ καὶ εἰς τὸν υἱὸν τὸ ἰδιόν του ἐπάγγελμα· ἀλλ' οὗτος, μοχθηρᾶς ὢν φύσεως καὶ ὀκνηρὸς καὶ μὴ ἀνεχόμενος τὸν περιορισμὸν, ἐδραπέτευσε μετά τινα χρόνον ἀπὸ τὸ πατρικὸν ἐργαστήριον καὶ περιεφέρετο ἄεργος τῇδε κἀκεῖσε. Ἀπαντήσας δὲ τυχαίως τοὺς εἰς προσκύνησιν τοῦ θείου βρέφους ἐρχομένους ἐξ ἀνατολῶν μάγους βασιλεῖς, προσεκολλήθη εἰς αὐτοὺς καὶ τοὺς ὡδήγησεν εἰς τὸ σπήλαιον ὅπου εἶχε τεχθῆ τὸ θεῖον βρέφος, καὶ ἤκουσε τοὺς μάγους προσκυνοῦντας αὐτὸ βασιλέα τῶν Ἰουδαίων, καὶ εἶδε μὲ ζηλότυπον ὄμμα προσφέροντας πλούσια δῶρα. Ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, διηγήθη τὸ περιεργατικὸν τοῦτο εἰς τοὺς φίλους του, ἡ διήγησις δὲ αὕτη ἔφθασεν εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ Ἡρώδου καὶ κατετάραξε τὴν φιλοδοξίαν του· ὅθεν προσκαλέσας τὸν διαδόσαντα τὴν τοιαύτην φήμην μικρὸν πλάνητα, ἐξήτασεν αὐτὸν περὶ τοῦ πράγματος, καὶ βεβαιωθεὶς περὶ τῆς ἀληθείας τῆς φήμης, διέταξε τότε τὴν ἀπάνθρωπον ἐκείνην σφαγὴν τῶν νηπίων.

Ἀφοῦ ἔγεινεν αἴτιος τοῦ φρικτοῦ ἐκείνου κακουργήματος, ὁ Ἀχάσβηρος ἀπῆλθε πάλιν ἐκ τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ περιεπλανᾶτο τῇδε κἀκεῖσε ἄεργος· περιτυχὼν δὲ συνοδίαν τινὰ εὐσεβῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἐπορεύοντο νὰ ἀκούσωσι τὰς διδαχὰς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, συνανεμίχθη μετ' αὐτῶν, ἤκουσε τοὺς λόγους τοῦ Προδρόμου τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' οὐδόλως οὗτοι ἐκαρποφόρησαν εἰς τὴν μοχθηρὰν αὐτοῦ ψυχήν. Μετὰ τὰς πολυχρονίους καὶ ἀσκόπους περιπλανήσεις του, ἀπεφάσισε τέλος νὰ καταστα θῇ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ πάθους τοῦ Κυρίου μετήρχετο ἐκεῖ τὴν πατρικὴν τέχνην, καὶ κατεσκεύασε τὸν σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος. Ὅτε δὲ ὁ βασιλεὺς τοῦ παντὸς, φέρων ἐπ' ὤμων τὸ βαρὺ ἐκεῖνο ὄργανον τῆς καταδίκης του, ἤγετο εἰς τὸν Γολγοθᾶν, ὁ μοχθηρὸς Ἀχάσβηρος ἐξῆλθεν εἰς τὴν θύραν τοῦ ἐργαστηρίου του, καὶ ἤρχησε νὰ ἐξεμῇ μυρίας ὕβρεις κατὰ τοῦ Σωτῆρος. Καὶ ὅτε ὁ Ἰησοῦς ἔφθασε πρὸ τοῦ ἐργαστηρίου τούτου, ἐστάθη κεκμηκὼς ἐκ τοῦ βάρους τοῦ φορτίου του, καὶ οἱ στρατιῶται, καμφθέντες εἰς οἶκτον, παρεκάλεσαν τὸν Ἀχάσβηρον νὰ ἀφήσῃ τὸν θεῖον κατάδικον νὰ ἀναπαυθῇ πρὸς ὀλίγον εἰς τὸ πρὸ αὐτοῦ λίθινον ἐδώλιον. Ἀλλ' ἐκεῖνος, καὶ αὐτῶν τῶν δημίων ἀπανθρωπότερος δειχθεὶς, ὄχι μόνον ἀπέῤῥιψε τὴν παράκλησιν ταύτην, ἀλλ' ἀποταθεὶς πρὸς τὸ σεπτὸν καὶ ἀθῶον θῦμα μὲ τρόπον θηριώδη, Βάδιζε! τῷ εἶπε καὶ κατεφόρτισεν αὐτὸ δι' ἀκατονομάστων ὕβρεων. Τότε, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἠκούσθη φωνὴ ἐξ οὐρανοῦ, ὡς ἦχος βροντῆς, λέγουσα: « Βάδιζε σὺ, ὦ κατάρατε! Θὰ διατρέξῃς ὅλην τὴν γῆν ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας μέχρι τῆς συντελείας τοῦ κόσμου, ἀνέστιος, γυμνητεύων καὶ περιφρονημένος, καὶ οὐδαμοῦ θὰ δυνηθῇς νὰ εὕρῃς ἀποκατάστασιν!»

Καὶ τρόντι ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ κακοδαίμων Ἀχάσβηρος, ὠθούμενος ὑπὸ δυνάμεως ὑπερφυσικῆς, ἤρχησε νὰ ἐκπληρῇ τὴν θείαν ἀπόφασιν. Πολλοὶ δὲ τῶν

ἁπλοϊκῶν ἀνθρώπων κατὰ καιροὺς καὶ κατὰ τόπους διεβεβαίωσαν ὅτι συνέβη νὰ ἴδωσι μακρόθεν τὸν κατεσκληκότα ἐκεῖνον γέροντα, βακτηρίαν βαστάζοντα καὶ ράκη ἐνδεδυμένον, καὶ ὡς αἴξ ἀγρία διαπηδῶντα τὰς κορυφὰς τῶν ἀγρίων ὀρέων, καὶ οὐδαμοῦ δυνάμενον νὰ σταθῇ ἢ νὰ ὑπομείνῃ τὴν θέαν ἀνθρώπου.

(Ἕπεται τὸ τέλος.)

ΓΚΑΙΤΗΣ.

Ὅταν ἡ μεγαλοφυΐα ὁρμᾷ εἰς τὸ στάδιον τῆς μελέτης, παράδοξον δὲν εἶνε ἂν δὲν εὑρίσκῃ ἠχὼ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πολλῶν, αἵτινες οὔτε ἐννοοῦσιν αὐτὴν, οὔτε δύνανται νὰ τὴν ἀκολουθήσωσιν εἰς τὴν αἰθέριον πτῆσίν της. Μεμονωμένη ἵσταται ὡς ἡ ὄασις τῆς ἐρήμου ἐν τῷ κόσμῳ τῆς φαντασίας, καὶ θερμαίνει αὐτὴν ἥλιος, οὗτινος ἡ ζωογόνος ἀκτὶς δὲν λάμπει εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἐν σκότει διαπορευομένων. Καὶ ἂν ἀναγνωρίσωσι τὴν ἀλήθειαν ἀρχῆς, παρ᾽ αὐτῆς ἀνακαλυφθείσης, ἀείποτε ὅμως αὕτη θέλει διαμένει ἰσχυρωτάτη ὡς τὸ αἴνιγμα τῆς Σφιγκὸς, καὶ αὐτόχρημα μυστηριῶδες ἔπος εἰς τὸν μὴ ἔχοντα ὀξύνοιαν μαντευτικήν.

Ἀλλ᾽ ὁ τὸν κοινωνικὸν ἐξευγενισμὸν ἐντεταλμένος δὲν ἵσταται εἰς μόνην τῆς ἀληθείας τὴν ἀποκάλυψιν, ἀλλὰ πάντα λίθον κινεῖ ὅπως εἰς πάντας διαδώσῃ τὴν ὑψηλὴν ἰδέαν, ἥτις συγκινεῖ τὴν ψυχήν του. Μεταξὺ τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ μέλλοντος ἵσταται τὸ παρόν· τὸ ἐρευνᾷ, ἐννοεῖ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ, ἐξετάζει τὸν βαθμὸν τῆς διανοητικῆς αὐτοῦ δυνάμεως, ὅπως κάλλιον συμμορφωθῇ μὲ αὐτό· καὶ τότε ὡς ὁ ἄγγελος, ὅστις κατέρχεται εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὅστις, ἀποθέτων τὸν περιλαμπῆ στέφανόν του εἰς τὸ μέτωπον ἀστέρος τινὸς, κρύπτει τὸ πρόσωπον διὰ τῶν πτερύγων ὅπως ἡ λάμψις αὐτοῦ μὴ ἐκθαμβώσῃ τοὺς ἐκ πηλοῦ ὀφθαλμοὺς τοῦ ἀνθρώπου, οὕτω συχνάκις ἡ μεγαλοφυΐα καλύπτει ὑπὸ μορφήν τινα τὴν ἰδέαν ὅπως τὴν καταζήσῃ καταληπτὴν, κατέρχεται εἰς τοὺς τάφους ἀνασκαλεύουσα τὴν κόνιν αὐτῶν, ἐπικαλεῖται τὰς παρελθούσας γενεὰς, μεθ᾽ ὧν κάλλιον σκέπτεται περὶ τῆς παρούσης, ἐν τοῖς σπουδαίοις ἐφευρίσκει τὴν τέρψιν, ἐν τοῖς τερπνοῖς τὴν σπουδαιότητα, ἀνοίγει δίοδον εἰς τὸν νοῦν διὰ τῆς καρδίας καὶ ὠφελεῖται ἐξ αὐτῆς ὡς ἐκ τοῦ τελειοτέρου ὁδηγοῦ ἠθικῆς ἀρχῆς. Ἐντεῦθεν ἡ δημοτικότης τῶν ἐξόχων συγγραφέων καὶ ποιητῶν, ἐντεῦθεν ἡ δημοτικότης τοῦ Γκαίτου.

Τὴν διανοητικὴν ἱστορίαν τῆς Γερμανίας κατὰ τὸν ΙΗ᾽ καὶ ΙΘ᾽ αἰῶνα κατέχει ἓν μόνον ὄνομα, καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο εἶνε τὸ τοῦ Ἰωάννου Βολφγάγγου Γκαίτου, ὅστις ἀναμφιβόλως ὑπῆρξεν ὁ μεγαλήτερος ποιητὴς τῆς πατρίδος του, ὁ κομψότατος λογογράφος τοῦ αἰῶνός μας, πολιτευτὴς τῆς ἀρκτώας Εὐρώπης καὶ πατὴρ τῆς φιλολογίας της.

Ἐγεννήθη ὁ περιφανέστατος οὗτος ποιητὴς εἰς Φραγκφόρτην τῷ 1749 ἐκ πατρὸς πολλοῦ περὶ τὴν ἐπιστήμην τῶν νόμων καὶ δοκιμωτάτου, διὸ καὶ ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας ἀφιερώθη τῇ Θέμιδι· περαιώσας δὲ ἐν τῇ πατρίδι τὴν ἐγκύκλιον παίδευσιν, ἐστάλη εἰς Λείψιαν, παρὰ τῇ Νομικῇ τοῦ πανεπιστημείου αὐτῆς σχολῇ. Ἀλλ᾽ ἡ φλογερὰ τοῦ νέου ψυχὴ εὐκόλως δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ τῆς τυπικῆς ἐπιστήμης τὴν ψυχρότητα· ὁ σπινθὴρ τῆς μεγαλοφυΐας ἐφλέχθη ἐπὶ τέλους ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ νέος Γκαίτης, καταλιπὼν τὴν Λείψιαν, ἐρρίφθη εἰς τὸ στάδιον τοῦ ἀληθοῦς αὐτοῦ προορισμοῦ.

Ὁ πατήρ του, μέγας τῶν τεχνῶν ἐραστὴς, ἐκάλει εἰς τὸν οἶκόν του οὐ μόνον τῆς Φραγκφόρτης τοὺς ζωγράφους, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς δοκίμους τῶν περιχώρων καλλιτέχνας. Συνήρχοντο λοιπὸν πάντες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φίλου τούτου τῶν ὡραίων τεχνῶν, ἐδίδοντο αὐτοῖς διάφορα θέματα, καὶ ἠνοίγετο οὕτως ἐκεῖ γραφικῆς καλλιτεχνίας ἀγωνιστήριον. Εἰς τοὺς ἀγῶνας τούτους παρὼν ὁ νέος Γκαίτης, ἤκουε μετὰ προθυμίας τῶν καλλιτεχνῶν τούτων τὰς συμβουλὰς, ἐθεώρει δὲ μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστασίας τὰ δοκίμια αὐτῶν, καὶ οὕτως ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ὁ ὀξὺς αὐτοῦ νοῦς ἐγυμνάσθη εἰς τὴν μουσικὴν καὶ ζωγραφικὴν καὶ εἰς τὴν θεωρίαν τῶν φυσικῶν ἀντικειμένων. Ἐκτὸς δὲ τούτων ἐνησχολήθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς νομολογίας καὶ τῶν νεωτέρων γλωσσῶν, ἐξ ὧν πολλὰς κατέμαθε, καὶ ἰδίως τὴν Ἑβραϊκήν.

Τὴν ψυχὴν τοῦ νεαροῦ ποιητοῦ ἐθέρμανεν ἁγνὸν ἔρωτος αἴσθημα εἰς ἡλικίαν δεκαοκτὼ ἐτῶν, ὅπερ βραχὺ μὲν διήρκεσε καὶ τὸ τέλος τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε μάλιστα ὀδυνηρὸν, κατέλιπεν ὅμως εἰς αὐτὸν ἐντύπωσιν βαθεῖαν καὶ τὸ αἴσθημα ἐπέζησε πολὺν χρόνον εἰς τὴν καρδίαν του. Οὕτως αἱ γυναικεῖαι εἰκόνες, τὰς ὁποίας ἐζωγράφησεν, ὑπῆρξαν πολλάκις ἀπαύγασμα τῆς ἐρωμένης του. Ἕκαστον ἰσχυρὸν αἴσθημα ἀπατέλει ἐν αὐτῷ ἔμπνευσιν νέου ποιήματος. Τὰ πάντα μετέβαλλεν εἰς ποίησιν, καὶ ἐδοκίμαζεν, ὡς ὁ ἴδιος λέγει, μεγίστην λύπην διότι δὲν ἠδύνατο νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰς πηγὰς τῆς ἐμπνεύσεώς του διὰ περιηγήσεων ἐκτὸς τοῦ περικυκλοῦντος αὐτὸν κύκλου.

Ἐν πᾶσιν αὐτοῦ τοῖς ποιήμασι λάμπει ἡ ἀλήθεια, ἡ δύναμις τοῦ λόγου, τὸ φυσικὸν καὶ ἀφελὲς αἴσθημα. Ἅμα τι ἐπροξένει εἰς αὐτὸν θλίψιν ἢ ἡδονὴν, μετέβαλλε τὸ αἴσθημα εἰς ποίημα, καὶ ἡ ἐσωτερικὴ αὕτη θεωρία τὸν καθησύχαζεν. Ὅ,τι ἔγραψεν, ὡς ποιήματα λυρικὰ, δράματα, ἐλεγεῖα, μυθιστορήματα, ὅλα πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐξομολόγησις συμπληροῦσα τὴν βιογραφίαν του· τὸ ἐξοχώτατον πάντων τῶν ἔργων του εἶνε ὁ Φαῦστος, προϊὸν φιλοσοφικὸν, θρησκευτικὸν καὶ διδακτικὸν ἐνταῦτῷ.

Μεταβὰς εἰς Στρασβοῦργον διὰ νὰ τελειοποιήσῃ τὰ νομικά του, εἵλκυσε τὰ βλέμματα νεανιδός τινος, τῆς ὁποίας ἡ μυστικὴ εὐαισθησία ἐτροποποίησεν ἐπαισθητῶς τὴν ἐσωτερικὴν ὕπαρξίν του. Αἱ μετ᾽ αὐτῆς πλατωνικαὶ σχέσεις του τὸν ἐνέπνευσαν τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ μυσταγωγηθῇ εἰς τὰ μυστήρια τῶν κατὰ καιροὺς ἀλχημιστῶν, καὶ ἐπὶ τούτῳ προσῆλθεν εἰς τὸν Ἰωάννην Βέχμεν καὶ ἐπροχώρησε καὶ μέχρι δοκιμῶν. Εἰσπηδήσας ἐντὸς τῆς διαπύρου καὶ ἀοράτου ταύτης σφαίρας, δὲν ἐσταμάτησεν· ἠθέλησε νὰ πλάσῃ εἰς ἑαυτὸν θρησκείαν διὰ μόνης τῆς δυνάμεως τοῦ συλλογισμοῦ· βάσις της ἦτο ὁ πλατωνισμὸς, μέρος της ἡ μυστικὴ καὶ ἀλληγορικὴ καὶ ἀεροβάμων φιλοσοφία, τὸ δὲ ὅλον, οἰκοδόμημα χιμαίρας καὶ παραδοξολογίας. Ἡ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην διαμονή του εὐηρέστει

ΓΚΑΙΤΗΣ.

ἰδίως εἰς τὰς περὶ Γοτθικῆς γλυφῆς καὶ ζωγραφικῆς ὀρέξεις του. Αὐτόθι ἐσχετίσθη μετὰ τοῦ Ἔρδερ, οὗτινος τὰ σπάνια προτερήματα ὡς κορυφαίου τῶν τότε συγγραφέων, ὁ πλοῦτος τῶν γνώσεών του καὶ ὁ διαβατικώτατος νοῦς κατεγοήτευσαν τὸν Γκαίτην· καὶ ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης ὠφελήθη οὐκ ὀλίγον.

Ἐπανελθὼν διδάκτωρ εἰς τὴν πατρικήν του οἰκίαν τὸ 1771, δὲν ἐβράδυνε νὰ ἑλκύσῃ πρὸς ἑαυτὸν τοὺς ἔχοντας τὰ αὐτὰ φρονήματα· μεταξὺ δὲ τῶν συντρόφων του ἦν καὶ ὁ Ἔρδερ. Συναλλάσσοντες τὰς ἰδέας των, ὅλως ἔκδοτοι εἰς οἶστρον ἀκατάσχετον, ῥίπτοντες ἐν τῷ μέσῳ δόγματα, περὶ τῆς ὀρθότητος τῶν ὁποίων δὲν ἐγγυᾶτο καμμία θεωρία, ἐσχεδιογράφησαν τὴν περίφημον φιλολογικὴν σχολὴν, ἥτις διεκρίθη διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Γκαίτου.

Συστηθεὶς εἰς τὸν διάδοχον τοῦ Δουκὸς τοῦ Βεῖμαρ, παρεπιδημοῦντα κατ᾽ ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἰς Φραγκφόρτην, ἔτυχε μεγάλης παρ᾽ αὐτοῦ περιποιήσεως καὶ τοσαύτης ἀγάπης, ὥστε μετεκλήθη εἰς τὴν αὐλήν του, ἅμα ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὰς ἡνίας τῆς κυβερνήσεως. Ἐκεῖ ὠνομάσθη τὸ πρῶτον σύμβουλος πρεσβείας, μετ᾽ ὀλίγον σύμβουλος ἰδιαίτερος, πρόεδρος τῆς οἰκονομίας καὶ ἔλαβε δίπλωμα εὐγενείας. Ἐπροχάτευσεν αὐτοῦ γενναίως καὶ διὰ παντὸς τρόπου τὰς τέχνας, τὰ θέατρα, τὰς φυσικὰς ἀπομιμήσεις, καὶ τὴν ἄοκνον ἐνέργειάν του μαρτυροῦσι πολλοὶ κῆποι, πολλὰ κτίρια τῆς πόλεως ἐκείνης, ἥτις ἦν ὁ θρόνος του, κατὰ τὰς ἐκφράσεις τῶν βιογράφων του. Ἐνταῦθα τὸ ὄνομάτου ἐπροφέρετο μετὰ θρησκευτικοῦ σεβασμοῦ, ἡ δὲ οἰκία του ἦν ὁ ναὸς καὶ τὸ παλλάδιον τῆς

πόλεως· ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας καὶ ὁ Ναπολέων τῷ ἀπένειμον μεγαλοσταύρους.

Ἐκεῖθεν μετέβη εἰς Ἐλβετίαν, διέτρεξεν ὁλόκληρον τὴν Ἰταλίαν, καὶ διέμεινεν εἰς αὐτὴν, καὶ μάλιστα εἰς τὴν Ῥώμην, δέκα ἔτη. Ἡ μακρὰ ἐν Ἰταλίᾳ διατριβή του ἐτροποποίησε τὰς πρώτας κλίσεις καὶ ἐντυπώσεις του, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἔπαυσε νὰ λατρεύῃ ὡς ποιητὴς τὸν μεσαιῶνα. Ἡ Ἰταλία ἀπεκάλυπτεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του νέον τινὰ κόσμον, τὸν τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, τῆς ὁποίας χαρακτὴρ ἦτο τὸ ὕψος τῶν ἰδεῶν καὶ ἡ ἁπλότης. Ὁ ἔνθερμος πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὴν τέχνην ἔρως του κατέστη αὐτοῦ ὑψηλότερος, καὶ τὰ μεγάλα του συγγράμματα, ἅτινα ἔγραψε κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ὡς ὁ Φαῦστος, ἡ Δωροθέα, κτλ. φέρουσι τὸν τύπον τοῦτον.

Ὅλα τὰ πρόσωπα τῶν ποιημάτων τοῦ Γκαίτου ἔχουσι τελείαν ὁμοιότητα μὲ τὴν φύσιν, εἰσὶν ἀληθέστατα μέχρι κεραίας, καὶ αἱ λεπτομέρειαι ἀναπτύσσονται καὶ συναρμολογοῦνται μετὰ τοσαύτης ἀκριβείας, ὥστε νομίζει τις ὅτι ἐγεννήθησαν διὰ μιᾶς. Ἐντεῦθεν προέρχεται ἡ ἔλλειψις πάσης ὑπερβολῆς, πάσης ἐπιτηδεύσεως, παντὸς ψεύδους. Ἡ ἐνέργειά του εἶνε ἐνέργεια ἄκοπος, καὶ οὐχὶ ἔκρηξις κρατῆρος ἀκαταμαχήτου. Εἰς τὰ ᾄσματά του ἰδίως ἀναφαίνεται ὅλη του ἡ καρδία· ἐξῆλθον ἀγνὰ, ἀνέπαφα ἀπὸ αὐτὴν, ἄνευ κόπου, ἄνευ ἐργασίας. Ὁ λαὸς τὰ διετήρησεν ὡς ἰδιοκτησίαν του, καὶ τὰ ἐπαναλέγει μὲ ὑπερηφάνειαν, διότι ἀνυψοῦσι καὶ ἐξευγενίζουσι τὴν ζωήν του. Ἡ σπανία φιλογένεια τοῦ Γκαίτου, ἡνωμένη μετὰ ἐξαισίου πνεύματος ἐννοοῦντος τὰ ξένα ἀριστουργήματα, ἐστὶ βεβαίως ἓν τῶν θαυμάτων τῆς διανοητικῆς του ὑπάρξεως. Ἡ Ἰφιγένειά του εἶνε ἀριστούργημα εὐαισθησίας καὶ ἀρχαϊκοῦ μεγαλείου· δὲν εἶνε μίμησις τοῦ Εὐριπίδου, ἀλλ' ἀνάμνησις ζωηροτάτη τῆς Ἑλληνικῆς ποιήσεως.

Μετὰ ὀγδοήκοντα δύο ἐτῶν ζωὴν ἔνδοξον, ὁ Γκαίτης ἐτελεύτησε τῇ 22 Μαρτίου 1832. Σύμπασα ἡ Γερμανία ἐπένθησε τὸν ἐκλείψαντα τοῦτον ἥλιον τοῦ φιλολογικοῦ αὐτῆς οὐρανοῦ· ὁ συγγραφεύς της, ὁ ὁδηγὸς τοῦ αἰῶνός της, δὲν ὑπῆρχε πλέον μεταξὺ τῶν ζώντων. Οἱ δὲ πρίγκηπες τοῦ Βεῖμαρ ἐδέχθησαν ἐν τοῖς τάφοις τῆς οἰκογενείας των τὸ μέγα κλέος τοῦ Κράτους αὐτῶν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Ο ΕΝΑΣΤΡΟΣ ΟΥΡΑΝΟΣ, ἤτοι Ἐγχειρίδιον Πρακτικῆς Ἀστρονομίας, συνταχθὲν ἐπὶ τῇ βάσει πολλῶν νεωτέρων Εὐρωπαϊκῶν Συγγραμμάτων, καὶ ἐκδοθὲν ὑπὸ Ἰωάννου Μ. Ῥαπτάρχου. Δαπάναις Γ. Ζαρίφη. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1864.

Ἐξ ὅλων τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ἀναντιρρήτως ἡ Ἀστρονομία παρέχει πλειότερον τὸ ἐνδιαφέρον. Ὁ μηχανισμὸς τοῦ οὐρανοῦ, οἷον παριστῶσιν ἡμῖν αὐτὸν ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη καὶ οἱ λοιποὶ ἀστέρες, ἐστὶ τὸ πρῶτον πρόβλημα, εἰς τὴν λύσιν τοῦ ὁποίου κατέγεινε καὶ δὲν παύει καταγινόμενος ὁ ἀνθρώπινος νοῦς, ἐφ' ὅσον εὐμοιρεῖ μορίου περιεργείας καὶ δὲν ἀναγκάζεται νὰ ἕρπῃ εἰς τὸν βόρβορον τοῦ ὑλισμοῦ.

Καὶ ὅτι μὲν ἡ Ἀστρονομία εἶνε ἡ ὡραιοτέρα καὶ τερπνοτέρα ἐπιστήμη, ὡς παρασκευάζουσα τὸν νοῦν εἰς βαθείας σκέψεις καὶ ἀνυψόνουσα τὴν ψυχὴν εἰς ἀνωτέρας τῳόντι σφαίρας, διδάσκει ἡμᾶς ἡ ἱστορία τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν, καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν ἀπολιτεύτων, ἅτινα διὰ τῆς καλλιεργείας τῆς ἐπιστήμης ταύτης ἤλλαξαν βίον.

Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ σοφοὶ πρόγονοι ἡμῶν δὲν ἀπηξίωσαν νὰ καταγίνωνται ὅλαις δυνάμεσι καὶ καθόσον ἐπέτρεπον αὐτοῖς τοῦτο τὰ λίαν περιωρισμένα μέσα τῆς ἐποχῆς των εἰς τὴν θεωρίαν τῶν οὐρανίων. Ἀναξαγόρας ὁ φιλόσοφος τοσοῦτον ἦν κυριευμένος ἐκ τοῦ πρὸς τὴν ἐπιστήμην ταύτην ἔρωτος, ὥστε διένειμε ὅλα αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα εἰς τοὺς συγγενεῖς του, ὅπως ἐπιδοθῇ ἀπερισπάστως εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς περὶ τὸν ὅλον κόσμον τάξεως, διὰ τὸ ὁποῖον μόνον ἐφρόνει καὶ ἔλεγεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἠδύνατο νὰ προτιμήσῃ τὸ γενέσθαι τοῦ μὴ γενέσθαι, ἤτοι τὴν αἴσθησιν ἀπὸ τὴν ἀναισθησίαν.

Τὰ ὀλίγα ταῦτα ἀρκοῦσι, νομίζομεν, ὅπως κινήσωσι τὸ ἐνδιαφέρον ἐκείνων ἰδίως ἐξ ἡμῶν, ὅσοι λίαν ἀτελεστάτας ἔχουσι περὶ τῶν οὐρανίων γνώσεις, διότι ποτὲ δὲν εὐκαιροῦσι νὰ ἀνυψώσωσι τὰ βλέμματά των ἀπὸ τῆς γῆς. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ συνετάχθη καὶ τὸ προκηρυττόμενον Ἐγχειρίδιον, πρακτικὸν κατὰ μέγα μέρος, προϊὸν πολυετοῦς μελέτης καὶ σπουδῆς διαφόρων ἀστρονομικῶν Συγγραμμάτων.

Εὐελπιστοῦμεν ὅτι ἀναπληροῦμεν σημαντικὴν ἔλλειψιν, προσφέροντες τὸ διὰ πᾶσαν τάξιν ἐμβριθῶν ἀναγνωστῶν περίεργον τοῦτο καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν ἁπλούστατα συντεταγμένον φιλοπόνημα, ἐν ᾧ προσεπαθήσαμεν παντὶ σθένει ὅπως συμβιβάσωμεν τὴν ἐπιστήμην μὲ τὰς ἱερὰς Γραφάς. Διότι, δόξᾳ τῷ Θεῷ, δὲν ζῶμεν πλέον κατὰ τὴν φανατικὴν ἐκείνην ἐποχὴν τοῦ μεσαιῶνος, καθ' ἣν οὐδόλως ἦτο συγχωρητὴ ἡ δημοσίευσις τοιούτων βιβλίων, καὶ καθ' ἣν αἱ θεῖαι Γραφαὶ ἡρμηνεύοντο λίαν τυπικῶς, ὡς εἰ ἑκάστη ῥῆσις δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξηγηθῇ μεταφορικῶς.

Ὅταν Γαλιλαῖος, ὁ περίφημος ἐρευνητὴς τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐφευρετὴς τοσούτων θαυμασίων φαινομένων, ἐδικάσθη ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου τῆς Ῥώμης πρῶτον ἐρήμην, εἶτα δὲ προσεκλήθη νὰ ἀπολογηθῇ καὶ κατεδικάσθη νὰ ἀποκηρύξῃ δημοσίᾳ τὴν δόξαν του, οἱ θρησκομανεῖς θεολόγοι τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας, ἢ μᾶλλον τὰ καταταραχθέντα ἐπὶ τῇ καινῇ διδασκαλίᾳ τοῦ σοφοῦ τούτου σμήνη τῶν Ἰησουϊτῶν, μετήρχοντο παντοῖα μέσα ὅπως παραστήσωσι τῷ λαῷ ἐπικινδύνους τὰς περὶ κινήσεως τῆς γῆς καὶ τῶν λοιπῶν οὐρανίων φαινομένων δοξασίας τοῦ Γαλιλαίου. Εἰς τοσοῦτον δὲ κατήντησαν θράσους, ὥστε, ἀναβὰς εἷς ἐξ αὐτῶν μίαν τῶν ἡμερῶν ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος, ἐτόλμησε νὰ καταδικάσῃ πάντας τοὺς καταγινομένους εἰς ἔρευναν τῶν οὐρανίων, λαβὼν ὡς θέμα τῆς ὁμιλίας του τοὺς λόγους, οὓς ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς ὅτι ἀπηύθυνον κατὰ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου οἱ δύο ἄγγελοι πρὸς τὸ πλῆθος: « Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἑστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; »

Ἰδοὺ ποῦ καταντᾷ ἡ δεισιδαιμονία καὶ ὁ φανατισμός.

Πρὶν δώσωμεν πέρας εἰς τὴν σύντομον ταύτην ἔκθεσιν, καθῆκον ἡμῶν θεωροῦμεν νὰ ἐκφράσωμεν καὶ αὖθις δη-

μοσίᾳ τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν πρὸς τὸν φιλογενέστατον καὶ φιλόμουσον ὁμογενῆ Κ. Γεώργιον Ζαρίφην, τὸν βαίνοντα τοῖς ἴχνεσι τῶν Ζωσιμάδων καὶ Καπλανῶν, ὅστις εὐηρεστήθη νὰ ἀναδεχθῇ ἰδίαις δαπάναις τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ ἀνὰ χεῖρας Ἐγχειριδίου, ὅπερ οὐχὶ μικρᾶς ὠφελείας πρόξενον γενήσεται τῇ σπουδαζούσῃ νεολαίᾳ, πρὸς ἣν διανέμεται δωρεὰν, ἐπ' ὀνόματι τοῦ εὐγενοῦς δωρητοῦ.

Κρίνομεν δὲ οὐχὶ ἄσκοπον ὅπως παραθέσωμεν ἐνταῦθα, ὡς ἐν ἐπιλόγῳ, τὰς κρίσεις τῆς Ἑλληνικῆς ἐφημερίδος τὸ Μέλλον ἐπὶ τοῦ βιβλίου τούτου:

« Ὁ προκηρυττόμενος Ἔναστρος Οὐρανὸς, λέγει ἡ περισπούδαστος αὕτη ἐφημερὶς, ἐστὶν ἐγχειρίδιον πρακτικῆς ἀστρονομίας, ἐπιστήμης δηλονότι οὐχὶ τοῖς πᾶσι προσιτῆς. Ἀλλ' ἡ ποιητικὴ ἐξεικόνισις τῶν αἰθερίων ἐν γλώσσῃ εὐλήπτῳ εἰσάγει τὸν ἀναγνώστην εἰς τὰ μυχήρια τῆς δημιουργίας ἀπόνως, καὶ ἀποκαλύπτει αὐτῷ τὰ θαυμάσια τοῦ οὐρανοῦ ψυχαγωγικώτατα.

« Ὁ Ἔναστρος Οὐρανὸς τοῦ Κ. Ῥαπτάρχου, συνενῶν τὸ τερπνὸν μετὰ τοῦ ὠφελίμου μέχρι μυθιστορικῆς ἀφελείας, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὅασις χλοερὰ εἰς τοὺς ἀσκόπως ἐν τῇ ἐρήμῳ τῶν μύθων πλανωμένους, καὶ οὐδὲ σταγόνας τῆς ἀληθοῦς σοφίας ἀπαντῶντας διὰ τὴν ἀποξηραινομένην αὐτῶν καρδίαν. »

ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Ο ΠΤΩΧΟΣ.

« Πλοῦτος προστίθησι φίλους πολλοὺς, ὁ δὲ πτωχὸς καὶ ἀπὸ τοῦ ὑπάρχοντος φίλου λείπεται. »

ΣΟΛΟΜΩΝ.

Μὲ τὴν κόμην χυμένην 'ς τὰ στήθη
ἐκ τοῦ ψύχους σχεδὸν παγωμένος,
καὶ μὲ ὄμμα θρηνοῦν πρὸς τὰ πλήθη
ῥακενδύτης αὐτὰ ἐκφωνεῖ:
« 'Ο Θεὸς, ὡς ἐμὲ, ὠργισμένος
« μὴ σᾶς ἴδῃ ποτὲ, Χριστιανοί! »

« Κ' εἰς ἐμὲ ἓν μονόλεπτον δότε·
» ἀποθνήσκω τῆς πείνης ὁ τάλας!
» τῆς ζωῆς κἂν ὁ θάνατος πότε
» νὰ λυτρώσῃ κ' ἐμὲ θὰ ἐλθῇ;
» 'Ο Θεὸς μὴ σᾶς δώσῃ μεγάλας
» συμφορὰς ὡς 'ς ἐμὲ, Χριστιανοί! »

« Σ' τὴν χαρὰν κ' εὐθυμίαν τοῦ κόσμου
» ἄλλος' ἤμην κ' ἐγὼ βυθισμένος,
» μὲ ἐκύκλουν τὰ πλούτη, κ' ἐντός μου
» τῶν δαιμόνων ἀντήχ' ἡ φωνὴ,
» κ' εἰς ματαίας χαρὰς δεδομένος
» κατεφρόνουν τὸ πᾶν, Χριστιανοί! »

« Μὲ ἐκύκλουν λεγόμενοι φίλοι,
» ποῦ μὲ βλέπουν καὶ φεύγουν μακρόθεν,
» φίλους οἴμοι! τοὺς εἶχεν ἡ ὕλη·
» μ' αὐτὴν ἦλθον καὶ φεύγουν μαζή!
» Εἱμαρμένη βουλὴ νηπιόθεν
» μὲ ἐμπαίζει δεινῶς, Χριστιανοί! »

« Ἓν μονόλεπτον δότε! ματαίως
» ἀνεγείρω ἱκέτιδα χεῖρα·
» δὲν εἶμ' ἄξιος οἴκτου! δικαίως
» ἡ φωνή μου οὐδένα κινεῖ.
» Φεῦ! οὐδένα ἠλέουν, κ' ἡ Μοῖρα
» τώρα παίζει μ' ἐμὲ, Χριστιανοί! »

« Δὲν μοὶ μένει ἐλπὶς ἄλλη πλέον,
» ἢ τοῦ τάφου τὴν θύραν νὰ κρούσω,
» ἴσως σοῦσω 'ς αὐτὸν τελευταῖον
» τῶν δεινῶν μου τὴν φλόγα· κ' ἐκεῖ
» πλὴν φοβοῦμαι μὴ αἴφνης ἀκούσω,
» πῶς δὲν εἶμαι δεκτὸς, Χριστιανοί! »

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ι. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ.

ΜΗ ΜΕ ΛΗΣΜΟΝΕΙ!

'Οπόταν μόνος ἔρημος 'ς τὰ ξένα θὰ πλανῶμαι,
τὴν στέρησίν σου θρηνῳδῶν, τὴν καλλονήν σου κλαίων·
ὁπόταν τῆς καρδίας μου τοὺς κτύπους θ' ἀκροῶμαι,
κρατῶν μὲ χεῖρα τρέμουσαν τὸ μέτωπόν μου κάτον,
στιγμὴν τινα ἂν εὑρεθῇς περίλυπος καὶ μόνη,
μὴ μὲ λησμόνει!

'Οπόταν ἄλλου ἔρωτος θὰ σ' ἀνοιχθῇ ἡ πύλη
καὶ τῆς θερμῆς ἀγάπης μας τὰ ῥόδα θὰ σκορπίσῃς,
εἰς νέα χείλη ἐραστοῦ προσφέρουσα τὰ χείλη,
βυθίσου εἰς ἐρατεινὰς, φιλτάτη, ἀναμνήσεις,
καὶ ἐνθυμοῦ τὸν φίλον σου ὁπόταν ἀνεφώνει
μὴ μὲ λησμόνει!

Ἂν μᾶς χωρίσῃ ἡ σκληρὰ καὶ μαύρη εἱμαρμένη
καὶ τὸ γλυκύ μας ὄνειρον ἐξαίφνης διακόψῃ,
ἂν ἡ ἀθλία μου μορφὴ, φιλτάτη, δὲν σ' εὐφραίνῃ
καὶ ἡ ψυχή σου ἐραστὴν πιστόν σου ἐκδιώξῃ·
ἂν μᾶς χωρίσῃ ἡ ὀργὴ τῆς Μοίρας καὶ οἱ φθόνοι,
μὴ μὲ λησμόνει!

Ἐγὼ παντοῦ καὶ πάντοτε θὰ σ' ἀγαπῶ, φιλτάτη,
καὶ μὲ τοῦ νοῦ τὰς πτέρυγας πλησίον σου θὰ τρέχω·
τὸν μυστικόν μας ἔρωτα ὁ νοῦς μου θὰ φυλάττῃ
καὶ μὲ πικρά μου δάκρυα τὴν μνήμην σου θὰ βρέχω.
Σὺ δὲ, φιλτάτη μου ψυχὴ, ὁσάκις εἶσαι μόνη,
μὴ μὲ λησμόνει!

Χ. ΣΑΜΑΡΤΣΙΔΗΣ.

ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ. (1)

'Ρυάκιον, εἰς στρῶμα χαλίκων καὶ ἀνθέων
μὲ μόρμυρον ὑπνώδη κιθάρας γλυκυτάτης
εἰς κράσπεδον λοφίσκου πρασινισμένου ῥέον,
τί δὲν μὲ ψιθυρίζεις, ὦ ῥύαξ, τ' ὄνομά της;

Αὔρα, ἥτις εἰς ῥόδα κ' ἰάσμους περιτρέχεις,
καὶ μαλακῆς φιλύρας τὰς κορυφὰς μαλάττεις,
καὶ τοὺς χρυσοῦς ἀστάχεις μὲ μαργαρίτας βρέχεις,
ἐντός μου δὲν ἐνστάζεις, ὦ αὔρα, τ' ὄνομά της;

Λευκὸν ἐρώτων ἄστρον, σελήνη εἰρηναία,
τὸ βράδυ εἰς τὸ κῦμα ὅταν στιλπνὰς χαράττῃς
καμπύλας, ἀμφιδόλους καὶ σχήματα τυχαῖα,
'ς τὸ στῆθός μου, σελήνη, δὲν γράφεις τ' ὄνομά της;

(1) Τὰ ἑξῆς δύο ὡραῖα ποιημάτια ἀποσπῶμεν ἐκ τῶν Πρώτων Ἐμπνεύσεων τοῦ Κ. Χ. Α. Παρμενίδου, ἅτινα ἀποστάζουσι τὸ ἄρωμα νεαρᾶς φαντασίας, καθὸ γραφέντα εἰς τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν τῆς Μούσης. Ἄξιον περιεργείας ὅτι ἤδη ἡ Μοῦσα τοῦ καλοῦ τούτου ὁμογενοῦς ποιητοῦ ἀπέβη πεζοτέρα, ὡς πνιγομένη ἐν μέσῳ βαλλῶν βαμβακίου καὶ ἀτμοσφαίρας πνιγηρᾶς κηναμώμου· ὁ ἐγκύπτων εἰς τὴν ἱερὰν ποίησιν πρέπει νὰ ἦνε ἀπερίσπαστος ὑπὸ τῶν κοινωνικῶν μεριμνῶν, ὡς ὁ συνδιαλεγόμενος μετὰ τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς προσευχῆς. Σ. Ε.

'Οπόταν, γελιδών μου, τὸ βράδυ περιμένῃς
μὲ φθόγγους ἐρωτύλους εἰς φωλεᾶς φιλτάτης
ἀγκάλην, νὰ ἀκούσῃς τὸ μέλος ἐρωμένης
ἠχοῦς, δὲν ψάλλεις τότε, ὦ ψάλτα, τ' ὄνομά της;

Ἔπνε, ὁπόταν παύῃς τὰ μαῦρα δάκρυά μου,
καὶ μὲ μανδύαν μαῦρον τὰ ὄμματά μου φράττῃς,
ὤ! δὲν μὲ ψιθυρίζεις τ' ἀθῶα ὄνειρά μου;
'ς τὰ ὠτά μου δὲν λέγεις, ὦ ὕπνε, τ' ὄνομά της;

—

ΤΟ ΜΕΙΔΙΑΜΑ.

Τὴν ἄρρητον γλυκύτητα ἀγγέλου, ὅταν ψάλλῃ
τὸν ὕμνον τὸν ἐωθινὸν καὶ ἄρπην χρυσῆν πάλλῃ·
τὰς φλόγας, ποῦ τὰς πρωϊνὰς νεφέλας σαπφειρόνουν·

τὸ σεμνωπὸν ἐρύθημα τῆς ἀρετῆς· τὸ κρίνον,
ἐντὸς ψυχῆς παρθενικῆς τὸ πρῶτον μύρον χύνον·
τὰς ἀπαυγάσεις τῆς χαρᾶς, ποῦ ὄμμ' ἀγνὸν χρυσόνουν·

τῆς αὔρας τὸ πτερύγισμα, ποῦ φεῦγον τὰς ἐκτάσεις
ἀπαλοψαύει τὸ πρωϊ τῆς γαλανῆς θαλάσσης,
καὶ στεναγμοὶ ὑπόκωφοι τὸ κῦμα ῥυτιδόνουν·

τοῦ ἄνθους τὸ φρικίασμα, ὁπόταν μαργαρίτης
προσπίπτει δρόσου καὶ πνοὴ τὸ σείῃ ζεφυρίτης·
τὸ πρὸς τὸν Πλάστην τῆς ψυχῆς διάπυρον θυμίαμα
ἡσθάνθην πρὸς ἐκεῖνό σου τὸ πρὸς ἐμὲ μειδίαμα!

Χ. Α. ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ.

—

ΤΗΝ ΧΑΡΙΝ ΜΟΥ ΖΗΤΩ!...

Εἰς τὸ βλέμμα σου τὸ θεῖον,
ὡς εἰς ἄστρον, ἐγὼ κύπτω,
εἰς τὸ γόνυ σου προσπίπτω
καὶ τὴν χάριν μου ζητῶ!
Μὴ ἀγρίως μὴ μὲ ἴδῃς,
ὦ νεᾶνις ἐρωτύλη,
μὴ συστείλῃς σὺ τὰ χείλη
εἰς τὸ ὄναρ μου αὐτό!

Δὲν σὲ ῥαίνω μὲ ναρκίσσους,
δὲν σὲ στρόνω νέα ῥόδα,
μ' εὐφροσύνης τρέχω πόδα
καὶ τὰ ἴχνη σου φιλῶ.
Καὶ λυποῦμ' ὅταν στενάζῃς,
καὶ δακρύω ὅταν κλαίῃς,
κ' ὅταν εἰς χαρὰν σὺ πλέῃς
χαρμοσύνως προσγελῶ!

Ἐκ τοῦ θρόνου τῶν χαρίτων
μὲ χρυσοῦν στεμμένη στέμμα,
ῥίπτε κάποτε κ' ἓν βλέμμα
εἰς τὴν γῆν τὴν τῶν θνητῶν.
Ὤ! ἂν στρέφωνται ὀλίγον
κ' εἰς αὐτὴν οἱ λογισμοί σου,
στιγμὴν μίαν ἐνθυμήσου
καὶ τὸν ψάλτην σου αὐτόν!

Εἰς τὰς ὥρας του τὰς μαύρας,
εἰς τὰς ὥρας του τῶν πόνων
ἓν μειδίαμά σου μόνον
ἂς τὸν χαιρετᾷ γλυκά.
Καὶ αὐτὸς, εἰπὲ, ἂς ἴδῃ
στιγμὴν μίαν εὐτυχίας,
βάλσαμον παρηγορίας
εἰς τοῦ βίου τὰ κακά!

Ἄλλους λάμπει καὶ φωτίζει
ὁ γλυκὺς ὁ οὐρανός σου,
ἀκτὶς μία ὄμματός σου
ἂς λαμπρύνῃ καὶ αὐτόν!

Σταλαγμὸν χαρᾶς θὰ πίῃ,
κ' ἐκ χαρᾶς ὅλος θὰ κλαύσῃ,
παραδείσους θ' ἀπολαύσῃ
εἰς τὰ ὕψη προσπετῶν!...

Μὴ ἀγρίως μὴ μὲ ἴδῃς,
ὦ νεᾶνις ἐρωτύλη,
μὴ συστείλῃς σὺ τὰ χείλη
εἰς τὸ ὄναρ μου αὐτό!
Εἰς τὸ βλέμμα σου τὸ θεῖον,
ὡς εἰς ἄστρον, ἐγὼ κύπτω,
εἰς τὸ γόνυ σου προσπίπτω
καὶ τὴν χάριν μου ζητῶ!

ΚΛΕΑΝΘΗΣ Ι. Π...

—

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ἔμπορος εἰς ἄκρον τίμιος καὶ φιλαλήθης, ἐλθὼν εἰς ἐργαστήριον τεχνίτου τινὸς, τῷ ἐζήτησε κατεπείγουσάν τινα ἐργασίαν εἰς προσδιωρισμένον διάστημα χρόνου. «Σκέφθητι καλῶς, τῷ παρετήρησεν, ἂν θὰ ἠμπορέσῃς νὰ τὴν προφθάσῃς καὶ μὴ μὲ ἀπατήσῃς, σὲ παρακαλῶ· διότι ἐνόσῳ ἔχω καιρὸν δύναμαι νὰ τὴν παραγγείλω εἰς ἄλλον, ἂν μὲ εἰπῇς τὴν ἀλήθειαν.— Θέλω ἐκτελέσει τὴν παραγγελίαν σας ἐξ ἅπαντος, εἶπεν ὁ τεχνίτης, τὴν ἐρχομένην πέμπτην, ἂν δὲν ἀποθάνω.» Φθάνει ἐν τούτοις ἡ πέμπτη καὶ ὁ καλὸς ἔμπορος περιμένει ἀνυπομόνως, ἀλλ' οὐδεὶς ἐμφανίζεται εἰς αὐτόν. Τὸ ἑσπέρας λοιπὸν τῆς ἰδίας ἡμέρας ἔρχεται χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν εἰς τὸ τυπογραφεῖον, εἰς ὃ ἐξεδίδετο ἡ Ἐφημερὶς τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ καταχωρίζει εἰς αὐτὴν τὴν νεκρολογίαν τοῦ τεχνίτου. Πλήρης ἐκπλήξεως καὶ ἀγανακτήσεως συγχρόνως, λαβὼν οὗτος εἰς χεῖρας τὴν Ἐφημερίδα, τρέχει εἰς τὸν ἐκδότην, ζητῶν παρ' αὐτοῦ ἐξηγήσεις· πλὴν μετ' ἴσης ἐκπλήξεως μανθάνει ὅτι ὁ ἔμπορος ἦν ὁ καταχωρίσας αὐτήν. Ὅταν δὲ, παρουσιασθεὶς καὶ εἰς τὸν ἔμπορον, ἐζήτει λόγον τοῦ παραδόξου τούτου κινήματός του, «Φίλε μου, τῷ ἀπήντησεν οὗτος, δὲν μὲ εἶπες τὴν ἡμέραν καθ' ἣν σοὶ παρήγγειλα τὴν ἐργασίαν μου ὅτι τὴν προσεχῆ πέμπτην ἀφεύκτως θὰ τελειώσῃς τὸ ἔργον μου, καὶ θὰ μὲ τὸ φέρῃς ὁ ἴδιος εἰς τὸν οἰκόν μου, ἂν δὲν ἀποθάνῃς; Ἰδὼν λοιπὸν παρελθοῦσαν τὴν πέμπτην καὶ μὴ ἐκτελεσθεῖσαν τὴν ὑπόσχεσίν σου, ἐσυμπέρανα ὅτι ἀπέθανες, καὶ ἔσπευσα μὲ λύπην μου νὰ γράψω τὴν νεκρολογίαν σου εἰς τὰς Ἐφημερίδας.» Καὶ ὁ τεχνίτης ἐπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια κατησχυμμένος καὶ σιωπῶν, ὑποσχόμενος δὲ εἰς τὸν ἑαυτόν του νὰ μὴ ψευσθῇ πλέον τοῦ λοιποῦ.

—

Ὁ Μοντεσκιὼ, εὑρισκόμενος ἡμέραν τινὰ εἰς πολυπληθῆ τράπεζαν, ὅπου οἱ δαιτυμόνες ἔκαμνον μέγαν θόρυβον καὶ ὡμίλουν καὶ ἐγέλων δυνατὰ, ἐγερθεὶς ἀπετάθη πρὸς αὐτοὺς μεθ' ὑψηλόφρονος ὕφους, λέγων: «Αἴ! Κύριοι, ὀλίγην σιωπὴν, σᾶς παρακαλῶ! καταντᾷ νὰ μὴ ἠξεύρῃ κανεὶς ἐδῶ τί τρώγει.»

—

Ἄγγλος τις ἐκ τῆς νήσου Κούβας τῶν Ἀντιλλῶν, καπνίζων κατὰ κόρον, περιέπεσεν εἰς κινδυνώδη περιπνευμονίαν, ἕνεκα τῆς ὁποίας διετάχθη παρὰ τοῦ ἰατροῦ νὰ παύσῃ τοῦ καπνίζειν μέχρις οὗ τῷ δοθῇ ἡ ἄδεια. Ὁ Ἄγγλος ἐπροτίμησε τὸν θάνατον μᾶλλον παρὰ τὴν στέρησιν τοῦ καπνοῦ, ἕως οὗ ὁ ἴδιος ἰατρὸς ἠναγκάσθη νὰ τῷ περιορίσῃ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ μέχρις ἑνὸς σιγάρου τὴν ἡμέραν, καὶ ὁ ἀσθενὴς συγκατετέθη. Ἀλλ' ὅτε μετὰ πέντε ἡμέρας εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον τοῦ πάσχοντος, βλέπει αὐτὸν ἐκτάδην κείμενον ἐπὶ τῆς κλίνης του καὶ κρατοῦντα σιγάρον δύο σπιθαμῶν μήκους καὶ ἀναλόγου πάχους, τὸ ὁποῖον δεικνύων εἰς τὸν ἰατρὸν εἶπεν: «Ἓν μόνον σιγάρον, ἰατρὲ, τὴν ἡμέραν.» Οὕτως ἡ ἕξις γίνεται δευτέρα φύσις.

—

Λέγεται ὅτι ὀλίγοι Ἄγγλοι κατορθώνουν νὰ ἐκμάθωσι τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ δύνανται ἄνευ δυσκολίας νὰ ὁμιλῶσιν αὐτὴν ταχέως καὶ γλαφυρῶς, χωρὶς νὰ καταλαμβάνωνται ὅτι εἰσὶ ξένοι. Ἄγγλος τις, ὁ ὁποῖος φαίνεται ὅτι πολλοὺς κατέβαλε κόπους εἰς ἐκμάθησιν τῆς γλώσσης ταύτης, μεταβαίνων εἰς Γαλλίαν κατὰ πρώτην φορὰν, ἀπήντησεν, ἅμα ἀποβιβασθεὶς εἰς Καλαϊ, μικρὸν παιδίον ὁμιλοῦν γλαφυρώτατα καὶ εὐχερῶς τὴν μητρικὴν αὐτοῦ γλῶσσαν. «Διάβολε! ἀνέκραξε μετὰ θαυμασμοῦ καὶ πεισμονῆς ἐνταῦτῳ, καὶ τὰ παιδία ἀκόμη ἐδῶ δύνανται νὰ ὁμιλοῦν καθαρῶς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν!»

—

Βαθύπλουτός τις Λόρδος, γλίσχρος καὶ φιλάργυρος εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν, εἶχεν ἐκ συνηθείας ὡς φίλτατον γνωμικὸν τὸ ἑξῆς: «Σύναζε ὅσα ἠμπορεῖς, καὶ φύλαττε ὅσα συνάζεις.» Ἡμέραν τινὰ εἰς Σκῶτος ἐνοικιαστὴς τῶν γαιῶν του ἔφερεν εἰς αὐτὸν τὸ ἐνοίκιον ἐλλειπὲς κατὰ τρεῖς πένας· ὁ Λόρδος δὲν τὸ ἐδέχθη, καὶ ὁ ἐνοικιαστὴς ἠναγκάσθη νὰ ἀποταθῇ τῇδε κἀκεῖσε διὰ νὰ ἀναπληρώσῃ τὸ ἔλλειμμα. Ὅταν δὲ τὸ ἔφερεν, εἶπε πρὸς τὸν Λόρδον: «Μυλλόρδε, σοὶ δίδω ἓν σελίνιον ἂν μὲ ἀφήσῃς νὰ ἰδῶ μίαν στιγμὴν ὅλον τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον, ὅπερ ἔχεις ἐναποτεταμιευμένον εἰς τὸ θησαυροφυλάκιόν σου. — Ἓν σελίνιον! ἀνέκραξε μετὰ θαυμασμοῦ ὁ ἄπληστος ἑκατομμυριοῦχος, καὶ δι' ἓν μόνον βλέμμα! Τὸ δέχομαι εὐχαρίστως.» Καὶ λαβὼν τὸ νόμισμα, ἔῤῥιψεν αὐτὸ ἀπλήστως εἰς τὸ βαλάντιόν του· εἶτα δὲ, εἰσαγαγὼν τὸν Σκῶτον εἰς τὸ λαβυρινθῶδες ὑπόγειόν του, ἤρχισε νὰ δεικνύῃ εἰς αὐτὸν πολλὰ κιβώτια πλήρη χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ παντοίων πολυτίμων πραγμάτων. — «Ἀρκεῖ, ἀνέκραξεν ὁ ἐνοικιαστής· ἤδη δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι εἶμαι ὅμοιός σου κατὰ τὰ πλούτη. — Καὶ πῶς τοῦτο; ἀνέκραξεν ὁ φιλάργυρος Ἄγγλος εὐγενὴς μετὰ τῆς σπασμωδικῆς ἐκείνης ταραχῆς, μεθ' ἧς γλίσχρος ἀκούει τὸν πλησίον του πλουτοῦντα. — Διότι εἶδον τόσα πλούτη καὶ τόσους θησαυροὺς καθὼς καὶ σὺ τὰ βλέπεις καθημερινῶς, χωρὶς τίποτε περισσότερον νὰ δύνασαι νὰ πράξῃς.»

—

«Εἶσθε χρυσοῦς ἄνθρωπος!» ἔλεγέ τις πρὸς πλούσιον κολακεύων αὐτόν. — «Τὸ ἠξεύρω, εἶπεν ἐκεῖνος, ὅτι διὰ τοῦτο ἴσα ἴσα μὲ ἀγαπᾶτε, διότι εἶμαι χρυσοῦς.»

—

Γερμανός τις, καταδικασθεὶς εἰς ἀπαγχόνισιν, ἠθέλησε νὰ πληροφορήσῃ περὶ τούτου τὴν γυναῖκά του κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ θανάτου του· ἀλλ' ἐπιθυμῶν νὰ κάμῃ παθητικωτέραν τὴν περιγραφὴν, τῇ ἐσημείωσε τὰ πράγματα ὄχι ὁποῖα ἦσαν καθ' ἣν στιγμὴν ἔγραφε τὴν ἐπιστολήν του, ἀλλ' ὁποῖα ἤθελον εἶσθαι καθ' ἣν στιγμὴν ἡ σύζυγός του ἤθελε τὴν ἀναγινώσκει. «Ἀγαπητή μου συμβία! ἀφοῦ σοὶ εὐχηθῶ τὴν ὑγείαν, τὴν ὁποίαν καὶ ἐγὼ κατὰ τὸ παρὸν ἀπολαμβάνω, σὲ εἰδοποιῶ διὰ τῆς παρούσης μου ὅτι ἐκρεμάσθην χθὲς ἀκριβῶς τὴν μεσημβρίαν χωρὶς νὰ βασανισθῶ πολὺ, καὶ ὅτι ἔλαβον τὴν ἄρρητον εὐχαρίστησιν νὰ ἴδω ὅλον τὸ πλῆθος λυπούμενόν με. Σὺ δὲ μὴ παύσῃς ἐνθυμίζουσά με συνεχῶς εἰς τὰ ταλαίπωρα παιδία μου, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν πλέον πατέρα. Ταῦτα καὶ μένω ὁ μέχρι θανάτου πιστὸς σύζυγός σου.»

—

Ἄγγλος τις, περιηγούμενος τὴν Ἀμερικὴν, κατέλυσεν ἔν τινι ξενοδοχείῳ εἰς τὰ περίχωρα τῆς Βοστώνης. Καθήσας δὲ εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν, ὁσάκις ἠναγκάζετο νὰ ἀποταθῇ πρὸς τὴν παρισταμένην ὑπηρέτριαν διὰ νὰ ζητήσῃ τι, ἀπεκάλει αὐτὴν δούλαν. — «Κύριε, τῷ παρατηρεῖ ὁ ξενοδόχος, ἡμεῖς δὲν δίδομεν εἰς τοὺς ὑπηρέτας μας τὸ ἀντιχριστιανικὸν ὄνομα τοῦ δούλου, διότι δὲν θεωροῦμεν αὐτοὺς ὡς τοὺς καταπιεζομένους δούλους τῆς Ῥωσσίας, ἀλλὰ τοὺς ἀποκαλοῦμεν βοήθειαν. — Πολὺ καλὰ, ἀπήντησεν ὁ Ἄγγλος, θέλω προσπαθήσει τοῦ λοιποῦ νὰ συμμορφωθῶ μὲ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου.» Τὴν ἐπαύριον πολλὰ πρωϊ, ὅλοι οἱ θαμῶνες τοῦ ξενοδοχείου ἐξυπνοῦν ἀπὸ τὰς ἐπανειλημμένας φωνὰς βοήθεια! βοήθεια! νερόν! Ἀμέσως δὲ σπεύδουσι πάντες εἰς τὸν θάλαμον τοῦ Ἄγγλου, φέροντες οἱ μὲν κάδδους πλήρεις ὕδατος, οἱ δὲ πελέκεις καὶ ἀξίνας, καὶ ἄλλοι ἄλλα βοηθήματα. — «Σᾶς εἶμαι πολλὰ ὑπόχρεως τῇ ἀληθείᾳ, ὑπέλαβεν ἔκπληκτος ὁ Ἄγγλος· ἀλλὰ δὲν χρειάζομαι τόσον νερὸν διὰ νὰ ξυρισθῶ. — Διὰ νὰ ξυρισθῆτε! εἶπεν ὁ ξενοδόχος· πλὴν σεῖς ἐφωνάξατε βοήθειαν καὶ νερὸν, καὶ ἡμεῖς ἐσπεύσαμεν, νομίσαντες ὅτι τὸ ξενοδοχεῖον πυροπολεῖται. — Μὲ εἴχετε εἰπεῖ, ἐπανέλαβεν ὁ Ἄγγλος, νὰ ἀποκαλῶ τὴν δούλην βοήθειαν καὶ σᾶς ὑπήκουσα· ἂν συνέβαινε κανὲν ἀπευκταῖον, ἔπρεπε νὰ φωνάξω φωτιὰ καὶ ὄχι νερόν.» Ἡ ἐξήγησις αὕτη ἔφερε τὸν γέλωτα εἰς ὅλων τὰ χείλη.

—

Καθ' ὃν καιρὸν ἤκμαζε τὸ Πολωνικὸν βασίλειον, τρομερὰ ἐπανάστασις ἐξερράγη κατὰ τοῦ τελευταίου βασιλέως, ὅστις εἶχε πολλοὺς ἐχθρούς. Πολωνός τις πρίγκηψ τοσοῦτον ἐλησμόνησεν ἑαυτὸν, ὥστε ἐτόλμησε νὰ προτείνῃ ἀμοιβὴν εἴκοσι χιλιάδων ταλλήρων εἰς τὸν δυνηθησόμενον νὰ τῷ φέρῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ βασιλέως, καὶ ἐν τῇ παραφορᾷ καὶ ἐξάψει του ἔγραψε καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν βασιλέα διὰ νὰ τὸν πτοήσῃ ἢ νὰ τὸν λυπήσῃ. Ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν ὁ βασιλεὺς, ἀπήντησεν αὐτῷ μετὰ μεγίστης ψυχρότητος τὰ ἑξῆς: «Τὴν ἐπιστολήν σας ἔλαβον καὶ ἀνέγνων αὐτήν· πολλὴν χαρὰν ἠσθάνθην πληροφορηθεὶς ὅτι ἡ κεφαλή μου ἔχει εἰσέτι ἀξίαν τινὰ παρ' ὑμῖν, ἐνῷ, μὰ τὴν ζωήν μου, διὰ τὴν ἰδικήν σας οὔτε ὀβολὸν δὲν δίδω.»

—

Ὁ Λόρδος ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης Σὶρ Χὼλτ εἶδε μίαν ἡμέραν ὁδηγούμενον ἐνώπιον τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου δυστυχῆ τινα κατηγορούμενον ἐπὶ κλοπῇ, τὸν ὁποῖον παρατηρήσας καλῶς ἀνεγνώρισεν ὡς ἀρχαῖον συμμαθητήν καὶ φίλον του. Ἐπιθυμῶν δὲ νὰ λάβῃ πληροφορίας περὶ τῆς τύχης διαφόρων ἀρχαίων συμμαθητῶν του, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν γνωριμίαν καὶ τὸν ἠρώτησεν ἂν ἐγνώριζε τί ἀπέγειναν.— «Ἄ! Μυλλόρδε, ἀπήντησεν ὁ κλέπτης, ὅλοι ἀπέθανον εἰς τὴν ἀγχόνην ἐκτὸς σοῦ καὶ ἐμοῦ.»

—

Ἄγγλος τις, παρουσιασθεὶς ἐσχάτως ἐν Βρυξέλλαις εἰς ἓν τῶν γραφείων τῶν ἀτμαμάξῶν, αἵτινες ἔμελλον νὰ ἀναχωρήσωσι τὴν ἑσπέραν ἐκείνην, ἐζήτησε νὰ τῷ παραχωρηθῇ μία θέσις, ἀλλ' ὁ γραμματεὺς τῷ εἶπεν ὅτι ὅλαι αἱ θέσεις εἶχον ἤδη ἐκμισθωθῆ. Ἐπειδὴ δὲ ἔπρεπεν ἀφεύκτως νὰ εὑρεθῇ τὴν ἐπιοῦσαν λίαν πρωὶ πλησίον στενοῦ τινος συγγενοῦς του, μέλλοντος νὰ νυμφευθῇ, εὑρίσκετο διὰ τοῦτο εἰς μεγάλην ἀμηχανίαν, καθόσον τὰ συνήθη ὀχήματα δὲν ἠδύναντο νὰ διατρέξωσι μὲ τὴν ὁποίαν ἐπεθύμει ταχύτητα τὸ μεταξὺ Βρυξελλῶν καὶ τοῦ μέρους ὅπου ἦτο ὁ μέλλων γαμβρὸς διάστημα. Ἀλλ' οἱ Ἄγγλοι δὲν παραιτοῦνται εὐκόλως τοῦ σκοποῦ των· διὸ καὶ ὁ ἡμέτερος, μετὰ μικρὰν σκέψιν, εἶπε πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ γραφείου: «Δύναμαι νὰ στείλω τοὐλάχιστον διὰ τῆς ἁμάξης ἓν κατεπεῖγον κιβώτιον; — Μάλιστα, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, φθάνει μόνον νὰ μὴ ἦνε πολὺ ὑψηλὸν, διότι τὰ λωρία δὲν εἶνε ἀρκετὰ μακρὰ διὰ νὰ τὸ περιδέσωσι. — Σᾶς εἶμαι ὑπόχρεως, ὑπέλαβεν ὁ Βρεττανὸς, δὲν θέλω λείψει νὰ συμμορφωθῶ μὲ τὰς παραγγελίας σας.» Ὀλίγον πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς ἁτμαμάξης ἔφθασε τὸ κιβώτιον μακρὸν ὡς φέρετρον νεκρικὸν, ὁ δὲ ἁμαξηλάτης τὸ ἀνεβίβασεν ἀμέσως ἐπ' αὐτῆς. Τὴν ἐπαύριον τὸ πρωὶ ὁ Ἄγγλος μας παρίστατο εἰς τὸν γάμον τοῦ συγγενοῦς του· ὁ ἀναγνώστης ἐμάντευσε βεβαίως ὅτι τὸ κιβώτιον περιεῖχεν αὐτὸν τὸν ἴδιον.

—

Συνεζητεῖτο ποτὲ μεταξὺ διαφόρων Γασκόνων περὶ τοῦ τί θὰ ἐζήτει ἕκαστος, ἂν τῷ ἐπετρέπετο νὰ ἐπιθυμήσῃ πόσον χρυσίον ἤθελε νὰ ἔχῃ. Ὁ εἷς εἶπε: «Ἤθελον νὰ ἔχω τόσα χρυσᾶ νομίσματα, ὅσα ἄλφα ἐπρόφερα καὶ ἔγραψα μέχρι τοῦδε.» Ὁ δεύτερος εἶπεν: «Ἐπεθύμουν τόσον χρυσίον νὰ εἶχον, ὅσα ψεύματα καὶ ἀνοησίας εἴπομεν μέχρι τοῦδε οἱ τρεῖς μας.» Ἕτερος εἶπε: «Τόσον χρυσίον ἤθελον νὰ ἔχω, ὅσα αὐγὰ χρειάζονται διὰ νὰ κρημνίσωσι τὸν ναὸν τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων.» Ἀλλ' εἷς ἐξ αὐτῶν ὑπολαβὼν, «Δὲν ἠξεύρετε τί ζητεῖτε, εἶπε, διότι μὲ τὰς μωρὰς αἰτήσεις σας ἠθέλετε εὑρεθῆ εἰς μεγίστην ἀμηχανίαν ποῦ νὰ θέσετε καὶ πῶς νὰ οἰκονομήσητε τόσον θησαυρόν. Τὸ κατ' ἐμὲ, ἤθελον ἀρκεσθῆ νὰ ζητήσω τοῦτο· ἐνόσῳ ζῶ, τὰ περιττώματα τῆς κοιλίας μου νὰ ἐξέρχωνται εἰς χρυσίον.»

—

Εἰς οἰκίαν πτωχοῦ εἰσῆλθε νύκτα τινὰ κλέπτης, καὶ ἐψηλάφει εἰς τὸ σκότος νὰ εὕρῃ τίποτε. Ὁ πτωχὸς, ἀκούσας τὸν γινόμενον κρότον καὶ ἐννοήσας, «Ψηλάφει, εἶπεν ἀταράχως, νὰ ἴδω ἂν ἦσαι τόσον ἐπιτήδειος νὰ εὕρῃς σὺ τὴν νύκτα, ὅ,τι ἐγὼ δὲν εὑρίσκω τὴν ἡμέραν.»

—

Ἠρώτων ποτὲ εὐπατρίδην τινὰ ποίαν ἡλικίαν ἔχει— «Μὰ τὴν πίστιν μου, Κύριοι, ἀπεκρίθη, δὲν ἠξεύρω νὰ σᾶς εἴπω ἀκριβῶς πόσων ἐτῶν εἶμαι· νομίζω ὅμως νὰ ἔχω τριάκοντα ἑκτὸν κἂν τεσσαράκοντα χρόνους.» — «Καὶ πῶς γίνεται τοῦτο, τῷ παρετήρησέ τις, νὰ ἔχετε τόσην ἄγνοιαν ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν σας; — Ἀκούσατέ με νὰ σᾶς εἴπω, Κύριοι, ἀνταπήντησεν οὗτος· καταγίνομαι μόνον εἰς τὸ νὰ λογαριάζω τὰ εἰσοδήματά μου καὶ τὰ χρήματά μου· ὅσον δὲ διὰ τὰ ἔτη μου, δὲν κάθημαι νὰ πονοκεφαλῶ, διότι εἶμαι πολὺ καλὰ βέβαιος ὅτι οὔτε ἐγὼ θὰ τὰ χάσω, οὔτε ἄλλος ἠμπορεῖ νὰ μοῦ τὰ κλέψῃ.»

—

Γνωστὴ καὶ παροιμιώδης ὑπάρχει ἡ τῶν Ἄγγλων ἰδιοτροπία. Λόρδος τις, παρουσιασθεὶς εἰς ἓν τῶν μεγαλητέρων ἐργοστασίων, ἔνθα κατασκευάζονται κυρίως ἀντικείμενα πολυτελείας, εἶπεν εἰς τὸν ἀρχιεργάτην ὅτι ἐπεθύμει νὰ τῷ κατασκευάσωσι μίαν ταμβακοθήκην, ἐπὶ τοῦ σκεπάσματος τῆς ὁποίας ἤθελε νὰ χαράξωσι τὴν πρόσοψιν τῆς οἰκίας του.— «Εὐκολώτατον τοῦτο, ἀπήντησεν ὁ ἐργάτης, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὲ δώσητε τὸ σχέδιον τῆς οἰκίας σας. — Βεβαίως· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἐπιθυμῶ νὰ φαίνεται παρὰ τὴν μεγάλην θύραν εἴδός τι φωλεᾶς, ἐν ᾗ νὰ ὑπάρχῃ ὁ σκύλος μου. — Καὶ αὐτὸ εὐκόλως γίνεται, ἀπήντησεν ὁ ἐργάτης. — Ἐπιθυμῶ πρὸς τούτοις, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἄγγλος, ὥστε διά τινος μηχανισμοῦ, εὐθὺς ὅτε θεωρεῖ τις τὸν σκύλον ἀσκαρδαμυκτὶ, οὗτος νὰ ἐμβαίνῃ ἀμέσως εἰς τὸ οἴκημά του, καὶ νὰ ἐξέρχηται ὅταν μόνον παύῃ νὰ τὸν παρατηρῇ.» Ὁ ἐργάτης προσήλωσεν ἐπὶ τοῦ Ἄγγλου ἐταστικὸν ὄμμα, ὡς διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἐὰν ἦτο εἰς τὰς φρένας του· ἀλλ' ἰδὼν ὅτι ὡμίλει σπουδάζων, ἐννόησεν ἀμέσως ὅτι ἠδύνατο νὰ ὠφεληθῇ τῆς περιστάσεως· διὸ καὶ ἀπήντησεν: «Ἡ παραγγελία σας, Κύριε, εἶνε δυσκολωτάτη· μία τοιαύτη ταμβακοθήκη εἶνε δαπανηροτάτη, καὶ μόλις ἠμπορεῖ νὰ κατασκευασθῇ μὲ χιλίας κορώνας. — Γκόδδεμ! ἀνέκραξεν ὁ Ἄγγλος, θέλω τὰς πληρώσει ἀμέσως. — Λοιπὸν, Κύριέ μου, ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς θὰ ἦνε ἑτοίμη, καὶ θὰ λάβω τὴν τιμήν νὰ σᾶς τὴν φέρω ὁ ἴδιος.» Μετὰ ἕνα μῆνα ὁ ἐργάτης παρουσιάζεται εἰς τὸν Λόρδον, φέρων τὴν ταμβακοθήκην· οὗτος δὲ, λαβὼν αὐτὴν εἰς χεῖρας καὶ ἐξετάσας, «Βλέπω, εἶπε, τὴν οἰκίαν μου μεθ' ὅλων τῶν παραρτημάτων αὐτῆς, καθὼς καὶ τὴν φωλεὰν τοῦ σκύλου πλησίον τῆς πύλης, ἀλλὰ δὲν βλέπω καὶ τὸν σκύλον. — Δὲν παρηγγείλατε, Μυλλόρδε, ἀπεκρίθη ὁ ἐργάτης, νὰ χάνεται ὁ σκύλος ὅταν τὸν βλέπῃ τις; — Μάλιστα. — Καὶ νὰ ἐπανέρχεται ὅταν δὲν τὸν βλέπῃ πλέον; — Βεβαίως, τὸ εἶπα. — Λοιπὸν, ἐπειδὴ αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὸν βλέπετε, ὑπῆγε καὶ ἐκρύβη εἰς τὴν φωλεάν του· βάλετε τὴν ταμβακοθήκην εἰς τὸ θυλάκιόν σας, καὶ ἀμέσως θὰ ἐξέλθῃ.» Ὁ Λόρδος, σκεφθεὶς ὀλίγον, εἶπε: «Πρέπει, φίλε μου, νὰ σὲ πληρώσω ὡς βλέπω τὰς χιλίας κορώνας, ἐπειδὴ εἶσαι πολὺ ἔξυπνος.» Καὶ τῷ ἐμέτρησε τὸ ποσόν.

—

Κλεάνθης ὁ στωϊκὸς φιλόσοφος, σκωπτόμενος ὑπὸ τῶν συμμαθητῶν του καὶ ὄνος καλούμενος, προσεδέχετο λέγων, ὅτι μόνος ὁ ὄνος οὗτος δύναται βαστάζειν τὸ Ζήνωνος φορτίον.

—

Ἔκαμον ποτὲ τὴν παρατήρησιν εἰς τὸν Δοῦκα τῆς Λογκεβίλλης ὅτι οἱ εὐγενεῖς τῶν γειτονευόντων ὑποστατικῶν κυνηγοῦσιν ἐξακολουθητικῶς εἰς τὰς γαίας του, καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ὑποφέρῃ τόσην ἀδιακρισίαν καὶ αὐθαιρεσίαν.— «Μὰ τὴν πίστιν μου, ἀπεκρίθη, προτιμῶ νὰ ἔχω μᾶλλον φίλους ὁμοίους μου, παρὰ λαγωούς.»

—

Λόγιός τις σύζυγος ἀφιέρονε συνήθως καιρόν τινα εἰς τὴν σπουδήν. Μίαν τῶν ἡμερῶν, βυθισθεὶς εἰς τὴν ἀνάγνωσιν περιέργου τινὸς βιβλίου, ἔμεινε πλειότερον τῆς συνειθισμένης ὥρας· ὅτε δὲ ἡ σύζυγός του ἦλθε νὰ τὸν εὕρῃ, «Ἄ! ψυχή μου, τῇ λέγει, ἰδοὺ σὺ λοιπόν! τί λέγεις;—Λέγω, Κύριε, ὅτι ἐπεθύμουν πολὺ νὰ ἤμην βιβλίον. —Καὶ διατί, ψυχή μου;—Διότι εἶσαι πάντοτε προσκεκολλημένος εἰς αὐτά.—Βεβαίως καὶ ἐγὼ τὸ ἐπεθύμουν πολὺ, ἀλλὰ νὰ ἦσουν ἡμερολόγιον.—Καὶ διατί, Κύριε;—Διότι, ἀπεκρίθη ὁ σύζυγος, ἤθελον σὲ ἀλλάσσει κατ' ἔτος.»

—

Περιηγητὴς, ὁδοιπορῶν διὰ τῆς ἐπαρχίας Κίλκνεῦ, ἔφθασεν εἰς πόρον τινὰ, ὅπου ἐμίσθωσεν ἀκάτιον πρὸς διαπόρθμευσιν. Ἐπειδὴ δὲ τὴν ὥραν ἐκείνην ἠγέρθη σφοδρότατος ἄνεμος καὶ τὸ ὕδωρ συνεταράσσετο, ἠρώτησεν ὁ περιηγητὴς τὸν πορθμέα ἂν κανεὶς ἐχάθη ποτὲ κατὰ τὴν διαπόρθμευσιν. — « Ποτὲ, ἀπήντησεν ὁ πορθμεύς· ὁ ἀδελφός μου ἐπνίγη ἐδῶ, ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον ἀνεύρομεν τὸ πτῶμά του.»

—

Ἄγριός τις τῆς Πολυνησίας, προσελθὼν μίαν ἡμέραν εἴς τινα ἱεραπόστολον, τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν βαπτίσῃ. —«Εὐχαρίστως, ἀποκρίνεται ὁ ἱερεύς· εἰπέ μοι μόνον πόσας γυναῖκας ἔχεις.—Δύο μόνας.—Τότε λοιπὸν ἡ μία εἶνε περιττὴ, διότι ὁ Χριστιανισμὸς μίαν μόνον συμβίαν δίδει εἰς τὸν ἄνδρα.—Πολὺ καλὰ, πάτερ μου... ξεφορτόνομαι τὴν μίαν ἐκ τῶν δύο.—Πρόσεξε ὅμως νὰ κρατήσῃς ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἔχεις πρὸ περισσοτέρου καιροῦ. —Ἄ! ὄχι! προτιμῶ τὴν ἄλλην διότι εἶνε νεωτέρα. — Ὅπως θέλεις, τέκνον μου.» Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ὁ νησιώτης ἐπανῆλθε. «Πάτερ μου, βάπτισόν με τώρα.—Καὶ οἱ ὅροι ἐξεπληρώθησαν ἀκριβῶς; ἠρώτησεν ὁ ἱερεύς.—Μάλιστα· δὲν ἔχω πλέον παρὰ μίαν μόνην γυναῖκα, τὴν ὁποίαν καὶ φέρω μαζή μου. Καὶ τῳόντι συνωδεύετο ὑπὸ μικρᾶς τινος ἀγρίας κομψοτάτης.—Καὶ ἡ ἄλλη; ἠρώτησεν ὁ ἱεραπόστολος.—Τὴν ἔφαγα, πάτερ μου.»

—

Δύο παιδία περιειργάζοντο εἰκόνα παριστῶσαν τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὔαν εἰς ἣν κατάστασιν εὑρίσκοντο ἅμα ἐξῆλθον τῶν χειρῶν τοῦ Δημιουργοῦ. «Τίς ἐκ τῶν δύο εἶνε ὁ ἀνήρ; ἠρώτησε τὸ μικρότερον τὸ μεγαλήτερον. — Πῶς θέλεις νὰ τὸ μαντεύσω, ἀπήντησε τὸ ἐρωτηθὲν παιδίον, ἀφοῦ δὲν εἶνε ἐνδεδυμένοι;»

—

Εἰς ὡραίαν τινὰ καὶ συγκινητικὴν διδαχὴν, ἀπαγγελλομένην ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος τῆς Ἐκκλησίας χωρίου τινὸς, ὅλοι οἱ περιεστῶτες ἔκλαιον ἐκτὸς χωρικῆς τινος· ὅταν δὲ τὴν ἠρώτησαν διατί δὲν κλαίει, ἀπεκρίθη: «Διότι δὲν εἶμαι ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐνορίαν.»

—

Ἐπαρχιώτισσά τις, ἐλθοῦσα εἰς Παρισίους, προσεκλήθη εἰς ἕνα χορόν· βλέπουσα δὲ τὰς θυγατέρας της χορευούσας, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῇ τοῦ νὰ μὴ ἀνακράξῃ: «Ὦ! τί πρᾶγμα εἶνε αὐτὴ ἡ μουσική! Τί φωνὰς ἤθελα ἐβγάλει, ἂν ἔβλεπα τὰς θυγατέρας μου μεταβαινούσας ἀπὸ τοῦ βραχίονος ἑνὸς νέου εἰς ἄλλου ἄνευ τῆς μουσικῆς!»

—

Μικρά τις κόρη, ἧς ἠναγκάσθησαν νὰ κόψουν τὸν δάκτυλον, ὑπέστη τὴν τρομερὰν ἐγχείρησιν χωρὶς οὔτε λέξιν νὰ προφέρῃ, ἀλλ' ἐξακολουθοῦσα μόνον νὰ σφίγγῃ τὴν κούκλαν της μεταξὺ τῶν βραχιόνων της. «Τώρα θὰ κόψω καὶ τὸν δάκτυλον τῆς κούκλας σου,» εἶπεν ὁ ἰατρὸς ἀγειζόμενος μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐγχειρήσεως. Τὸ πτωχὸν παιδίον, τὸ ὁποῖον τόσους πόνους ὑπέφερε χωρὶς οὔτε γρὺ νὰ προφέρῃ, ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ ὀδύρεται εἰς τὸ σκληρὸν τοῦτο ἄκουσμα.

—

Μετὰ τὴν ἀποδοχήν του εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν, ὁ Φοντενέλλος ἀνέκραξε: « Δὲν ὑπάρχουν πλέον εἰμὴ τριάκοντα ἐννέα ἄνθρωποι εἰς τὸν κόσμον, ἔχοντες πλειότερον ἐμοῦ πνεῦμα! »

—

Λουδοβίκος ὁ ΙΑ' ἔλεγε συνεχῶς: «Ἤθελον καύσει τὸν πῖλόν μου, ἂν ἐγνώριζε τὰ μυστικὰ τῆς κεφαλῆς μου.» Βέβαια ἐμιμήθη κατὰ τοῦτο τὸν περίφημον Ῥωμαῖον στρατηγὸν Καικίλιον Μέτελλον, ὅστις, παρακαλούμενος ὑπό τινος χιλιάρχου νὰ τῷ φανερώσῃ τί ἐσκόπευε νὰ πράξῃ εἰς ἕνα πόλεμον κατὰ τῶν ἐχθρῶν, εἶπεν: «Ἐὰν ὁ χιτών μου ἐγνώριζε τί θὰ κάμω, ἤθελα ἀποδυθῆ αὐτὸν ἀμέσως διὰ νὰ τὸν παραδώσω εἰς τὸ πῦρ.»

ΚΛΕΙΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ.

Ἀκούσατε ὡς ἔχει ἡμῖν τὰ πράγματα:

Μυριάκις μετενοήσαμεν διὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ νὰ διαθέσωμεν τὴν τελευταίαν σελίδα τοῦ φυλλαδίου ἡμῶν εἰς καταχώρισιν τῶν διαφόρου εἴδους γριφωδῶν κλειδῶν, τὰς ὁποίας ὀρθῶς ἐκάλεσαν διπλωματικὰς, διότι παρέχουσιν (ἡμῖν τοὐλάχιστον) πράγματα, οἷα ἀμφιβάλλομεν ἂν ἡ πολύστροφος διπλωματία παρέχει τοῖς διπλωμάταις.

Καὶ προφορικῶς καὶ ἐγγράφως δὲν ἔπαυσαν ἀπευθυνόμεναι ἡμῖν διάφοροι παρατηρήσεις περὶ τῶν ἑκάστοτε καταχωριζομένων κλειδῶν, ὅτι δηλαδὴ εἰσὶ λίαν εὐανάγνωστοι καὶ κατὰ συνέπειαν ὅτι ἀνοίγονται εὐκόλως. Ἀλλ' ἅπαντας τοὺς ἐπικριτὰς τούτους ὑπερέβη ἀξιότιμός τις Κύριος ἐκ Σαράντα-Ἐκκλησιῶν, βεβαίως ἐκ τῶν πιτουλαρίων ἀναγνωστῶν τῆς Ἑπταλόφου, ὅστις ἐπετέθη καθ' ἡμῶν λίαν αὐστηρῶς, κατακρίνας τὰς μέχρι τοῦδε ἐν τῷ Συγγράμματι ἡμῶν δημοσιευθείσας κλεῖδας ὡς παιδαριώδη παίγνια, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν φιλοσοφίαν.

Καὶ ὑπομονὴ ἀνὸ Κύριος οὗτος περιωρίζετο μέχρι τούτου· διότι ἠθέλομεν λάβει μόνον τὸν κόπον νὰ κατατάξωμεν αὐτὸν εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἁγιοφρόνων ἐκείνων παντὸς νεωτερισμοῦ ἐπικριτῶν, τῶν θελόντων τὸν ἄνθρωπον Δημόκριτον μᾶλλον ἢ Ἡράκλειτον, καὶ περὶ ὧν τοσάκις ἐγένετο ἡμῖν λόγος. Ἀλλὰ, κατὰ τὸν μέγαν τοῦτον Δήλιον κολυμβητὴν, ἡ διπλωματικὴ κλεὶς πρέπει νὰ ᾖνε τοιαύτη, ὥστε νὰ παρουσιάζηται ἡ λύσις αὐτῆς μετὰ ἓξ μῆνας, καὶ τοιαῦται εἰσὶ (κατ' αὐτὸν πάντοτε) αἱ Εὐρωπαϊκαὶ κλεῖδες.

Ἂς μᾶς ἐπιτρέψῃ ὁ ὑπερβολῇ φιλόφρων οὗτος Κύριος νὰ τῷ παρατηρήσωμεν, ὅτι λανθάνει ἐπιδεικνύμενος ἀντὶ εὐφυΐας ἄγνοιαν, διότι αἱ δυσκολώτεραι τῶν ἐν τοῖς εὐαρίθμοις Περιοδικοῖς Συγγράμμασι τῆς Εὐρώπης δημοσιευομένων κλειδῶν λύονται εἰς ὀλιγώτερον τῶν δύο ἡμερῶν διάστημα, αἱ δὲ εὐκολώτεραι ἐννοεῖται αὐθωρί· διότι οὐδὲν δεινότερον τῆς εὐφυΐας τοῦ ΙΘ' αἰῶνος, καὶ μάλιστα ἐν Εὐρώπῃ!

Εὐηρεστήθη δὲ ὁ εἰρημένος Κύριος ὅπως ὑποδείξῃ ἡμῖν ὁποίου εἴδους κλεῖδας πρέπει νὰ δημοσιεύωμεν ἑκάστοτε διὰ νὰ καταβασανίζωμεν τὸν νοῦν τῶν ἐγκυπτόντων εἰς τὴν λύσιν αὐτῶν, ἐπιστείλας ἡμῖν, ὡς δεῖγμα βεβαίως, γριφώδη τινὰ καὶ μᾶλλον σκοτεινὴν κλεῖδα, ἀναμφιβόλως ἐκ τοῦ εἴδους ἐκείνων, περὶ ὧν λέγει ὅτι πρέπει νὰ λύωνται μετὰ ἓξ μῆνας. Καὶ ἡμεῖς μὲν, καθῆκον δημοσιογραφικὸν ἐπιτελοῦντες, καταχωρίζομεν προθύμως τὴν σκοτεινὴν ταύτην κλεῖδα, ἐπιφυλαττόμενοι νὰ ἀποδείξωμεν εἰς τὸν κατασκευαστὴν αὐτῆς ὅτι οὐδὲν τῶν ἐκ Ναζαρὲτ δύναται νὰ προξενήσῃ ἔκπληξιν καὶ θάμβος ἐν τῇ μεγάλῃ πόλει Ἱερουσαλὴμ, ὅπου πλεονάζουσιν οἱ προφῆται. Ἐκ τῆς ἀνὰ χεῖρας δὲ ἡμῶν εὑρισκομένης λύσεως κρίνοντες, (τὴν ὁποίαν θὰ ἐπροτιμῶμεν βεβαίως νὰ μὴ ἔπεμπεν ἡμῖν ὁ κατασκευαστὴς αὐτῆς πρὸς ἄρσιν πάσης ὑποψίας,) προλαμβάνομεν νὰ διαδηλώσωμεν τῷ ἐπιστέλλοντι ὅτι θέλομεν ἐκτιμήσει δεόντως αὐτὸν ἂν παρουσιασθῇ ὁ λύτης τῆς ἐν λόγῳ κλειδὸς, οὐχὶ μετὰ ἓξ μῆνας, ὡς κολακεύει ἑαυτὸν φανταζόμενος, ἀλλὰ μετὰ ἓξ μόνον ἡμέρας.

Ἰδοὺ ἡ δαιμόνιος αὕτη κλεὶς, ἥτις τίς οἶδε πόσα λυτῶν ἀμενηνὰ κάρηνα θέλει ἐμβάλει εἰς σκοτοδινίασιν:

Πω ηπιθζ ηυζπθωγ μσζ μηφπυ πωο πω πωηεκν πω ωυμμυ
πωο μωηωχεωθου υν ηκψνωρ πωψωψ ηκξξωο υυ ωυμ
ελωζυν μαζ μαζματ μαζμωι πυευξπηωψ πωο πζ ωθω
μκπυ πζ σζεω πυτκνθω σνπυ μκθζισοη πωο ωθωεψ
ηπυ μσζεω μκυξι μυφ πυιυθι κξξω πζ σμπυ ωπυθζωξ
υψεκ ηωθυφ ησζ ηκφπγξκο σ ηκζηυσ σ ωξσν ωπθζ
ηπυ εκζ ηεκρσζη εκν μκζ μκμκθρ ηα ησγθωμκν πο μω σψυμω
ωξξω ευδ μκζ ωζαθυ εκν πωζπυμθωιω πο πυευμωμω
πκνπκ πζ ησζκπρπξσ πζ μκοωο γω πζ ωπθαν
ωμ υν πωζυμπωδ ωπυοεξχ σ ου ησζεωζ ωπθανπζ.

Ὡς περίεργον δὲ παραθέτομεν ἐνταῦθα τὸν ἐπίλογον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἐκ Σαράντα-Ἐκκλησιῶν ἐπικριτοῦ τῶν ἡμετέρων κλειδῶν:

« Καὶ ἐὰν, Κύριε Συντάκτα, δὲν σᾶς ἀρέσῃ ἡ προναφερθεῖσα κλεὶς, τότε λάβετε τὴν πρόνοιαν νὰ καταχωρίζητε εἰς τὰ προσεχῆ φυλλάδια τῆς Ἑπταλόφου διπλωματικὰς κλεῖδας καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως· διότι τίς θὰ ἔχῃ ὄρεξιν εἰς τὸ ἑξῆς νὰ ἐγκύψῃ εἰς τὰς διπλωματικάς σας κλεῖδας, ὅπως τὰς ὀνομάζετε (1), ἐὰν ἐξακολουθῆτε τὰ προηγούμενα εἴδη;»

Ἐν τούτοις μικροῦ ἐδέησε νὰ λησμονήσωμεν νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι τοῦ μύθου τῆς μηλέας καὶ τῆς νεάνιδος, τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ δημοσιευθέντος, ποιητὴς ἐστὶν ὁ ἐκ Βελιγραδίου Κ. Κ. Α. Κουμανούδης, μεταφράσας αὐτὸν ἐκ τοῦ Σερβικοῦ. Τὴν δὲ κλεῖδα εὗρεν ἐπιτυχῶς πρώτη ἡ Κ. Φιλομήλα Δ. Πασπαλλῆ, ἐπιστείλασα ἡμῖν τὸ ἑξῆς ἀστεῖον ἐπιστόλιον:

« Κύριε Συντάκτα τῆς Ἑπταλόφου!

« Τῆς ἐν τῷ ΛΖ' ἀριθμῷ τῆς Ἑπταλόφου Διπλωματικῆς κλειδὸς ἡ ἐξήγησις μ' ἐνθυμίζει τὴν λύσιν τῶν κοτσακίων τοῦ κλήδωνος, καὶ τὰς κλεῖδας, αἵτινες ἐβοήθησαν δυστυχῶς τὰς τελευταίας ἐν τῇ συνοικίᾳ ἡμῶν συμβάσας νυκτοκλοπάς. Ὁπωσδήποτε, νομίζουσα ὅτι εὗρον τὴν ἐσώκλειστον λύσιν τῆς ἐν λόγῳ κλειδὸς, σᾶς προσφέρω τὰ καθήκοντά μου.»

ΑΙΝΙΓΜΑ.

39.

Ἐκ τῆς γῆς ἐγὼ γεννῶμαι, κ' ἐν αὐτῇ ἀνατραφεὶς,
δίδομαι ἀντὶ τροφῆς.
Ἂν κοπῇ ἡ κεφαλή μου, πόλις γίνομαι γνωστὴ
καὶ τὸ πάλαι θαυμαστή.
Ταὐτοχρόνως δὲ τιμῶμαι εἰς τὴν γῆν ὡς ἀρετή·
μ' ἔχουσιν οἱ δυνατοί·
Δὶς ἂν μ' ἀποκεφαλίσῃς καὶ ἂν βαρυτονηθῶ,
ὡς σκληρὰ θὰ γνωρισθῶ!
Ἐὰν δὲ ἡ κεφαλή μου καὶ ἐκ τρίτου ἐκκοπῇ,
θὰ φωνάξῃ, θὰ εἰπῇ
τὸ χωρὶς πνοήν μου σῶμα τ' ἄμορφόν μου τὸ κορμί:
«ὤ! μὴ, μή! ὤ! φθάνει, μή!»

ΓΡ. Μ. ΒΑΝΝΙΕΡΗΣ.

40.

Εἶμαι ζῶον, σὲ δουλεύω καὶ σὲ τρέφω· συλλογίσου.
Ἂν τὴν κεφαλήν μου κόψῃς, εἶμαι εἰς τὴν κεφαλήν σου.

Μ. ΠΑΠΠΑΣ.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ 38 ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ.

Ἀκάτιον. (ἴον—ὄν.)

ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑ.

Τοῦ ἐν τῇ ποιήσει τοῦ ΛΖ'. φυλλαδίου καταχωρισθέντος Ὕμνου πρὸς τὸν Θεὸν Συγγραφεὺς εἶνε ὁ Παναγιώτης καὶ οὐχὶ ὁ Ἀλέξανδρος Σοῦτσος.

---

(1) Ὤφειλε νὰ μὴ ἀγνοῇ ὁ ἐκθειάζων τὴν δυσκολίαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν κλειδῶν Κύριος οὗτος, ὅτι τὴν ὀνομασίαν ταύτην ἔδωκαν προσφυῶς πρῶτοι οἱ Εὐρωπαῖοι εἰς τὰ τοιαῦτα γραφικὰ παίγνια.